SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"KATALIKAS"
Išeina kas Ketvergas Chicago, Ill.

Kaina metams:
Amerikoje....$2.00 Į Užsienį...$3.00
Prenumerata tur but iškalno užmokėta.

"Katalikos" spaustuvėje spaudinasi visokios knygos, konstitucijos ir tt. Darbas atliekamas labai puikiai, greitai ir pigiai. Užsirašydami "Kataliką," siųskit prenumeratą arba laiškus sekančiu antrašu:

JOHN M. TANANEVICZ
3244 So. Morgan St. CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KATALIKAS"
Published every Thursday at Chicago, Ill.
Subscription $2.00 per Year.

Advertising Rates on Application.
Book and Job printing in Lithuanian, Polish, English and all other modern Languages : : : :

All Communications must be addressed:
JOHN M. TANANEVICZ
3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Savaitinis Laikraštis Pašvęstas Reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje.

No. 19 Chicago, Ill., 6 d. Gegužio (May) 1909 m. Metai XI

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 25, 1899 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER ACT OF MARCH 3, 1899

Rev. Alexander M. Rackus
NUMISMATIST
2327 W. 43rd St., Chicago

Politiškos Žinios.

Turkija.

Abdul II prašalintas.

Sultano Abdul Hamido II reakcija pasibaigė andai jį prašalinus nuo sosto, o jo vieton į sultanus pašaukus jo brolį Mehmedą Reshed Effendi, kuris save pasivadino Mehmed V.

Mehmed V yra 35-tasai Turkijos sultanas, paeinantis iš namų Osmano, Turkijos uždėtojo, o 29-tasis sultanas nuo Konstantinopolio paėmimo.

Abudu parlamento butu Balandžio 26 d. po pietų patvirtino Abdulo detronizacijos dekretą, kurį išleido mahometanų bažnyčios galva Šeik-ul-Islam.

Tame dekrete pasakyta, kad Abdul Hamid valdęs kraštą priešingai šventoms teisėms ir tenai pat išdėstyta jo visi prasižengimai. Tasai dokumentas, tai baisus prieš sultaną Abdul Hamidą skundas.

Pakviesta naujas sultanas.

Parlamentas nutaręs ant sosto pavadinti Mehmedą Reshed Effendi į sultanus, paskyrė tuojaus komitetą apie tai jam pranešti. Tuotarpu Konstantinopolio gyventojams apie naujo sultano paskyrimą pranešta 101 šuviu iš kanuolių.

Iškilmybės permainant sultaną buvo paprastos. Naujai išrinktas sultanas išvažiavo iš savo rumų ir gatvėmis, apstatytomis karumene, nukako karo departamentan, kur sudėjo prisaiką. Paskui aplankė parlamentą ir vėl sugrįžo į savo rumus Dalmabagtsche, bet kaipo jau viešpatijos galva. Tuose pačiuose rumuose jisai išbuvo daugiau 25 metų, kaipo kalinys, saugiai Abdul Hamido dabojamas.

Karo stovis vakare buvo pertrauktas, tatai gyventojai galėjo kelti ant gatvių demonstracijas ir naujuoju sultanu pasidžiaugti. Visur tik kryštauta, pasibaigus kruvinai sultano Abdul Hamido valdžiai.

Šeik-ul-Islam skelbia dekretą.

Mahometanų bažnyčios galva Šeik-ul-Islam išleido taip vadinamą "fetvą" apie detronizaciją. Tasai dokumentas (dekretas) skelbė Mehmedui Reshed Effendi, kad jisai valia bažnyčios, parlamento, armijos ir tautos liko paskirtas naujuoju sultanu. Beto persergėta jis tuo dekretu, idant tarnautų Dievui ir gerbtų šventus pranašo įstatus. Šeik-ul-Islam asmeniškai aplankė sultaną ir tenai jam perskaitė dekretą.

Senas sultanas nuleidęs galvą pasakė: "Tegul bus Allaho valia.

Parlamento posėdis.

Rytmetyj slaptingame parlamento posėdyj perskaityta Šeik-ul-Islamo detronizacijos dekretas, kuriame pasakyta, jog Abdul Hamid turi pats rezignuoti, arba bus pavarytas nuo sosto. Visi parlamento atstovai tuokart vienu balsu atsiliepė: "Detronizuoti jis!"

Parlamento komitetas, susidedantis iš 2 senatorių ir 2 atstovų, tuojaus nukako į sultano rumus ir jam tenai pranešė parlamento nutarimą. Sultanas paduotą dokumentą perskaitė, o vienas senatorius atsiliepė:

"Jau dabar neviešpatauji ant mųsų"."

"Laukiau to — atsakė sultanas". Tai mano toks likimas. Tiktai noriu, kad mano ir mano šeimynos gyvybė butų apsaugota, ir malonėčiau apsigyventi Cheaghan rumuose nes tenai noriu mirti, kur gimiau".

Paskui apie tai pranešta naujam sultanui.

Abdul Hamid kalinin.

Abdul Hamid išgabenta į Saloniki ir tenai jam pavesta rumai, apjuosti aukštu muru. Tuose rumuose nesenai gyveno Italijos generolas, tarptautiškos žandarmerijos Makedonijoj komendantas. Sultanas tuose rumuose gaus užlaikymą, bet bus aštriai saugojamas.

Abdul Hamid su keturiomis pačiomis, penkiomis dukterimis, dviem jaunesniais sunais ir keliolika tarnų ir tarnaičių 3 val. ryte paimtas iš Yildiz Kiosk ir specijališku traukiniu nugabentas į Saloniki. Ant stoties, einant jam traukinio vagonan, nei vienas kareivis neatidavė jam garbės.

Jaunaturkiai norėtų dabar pasisavinti Abdul Hamido turtus, butent pinigus, kurie sudėti užsienio bankose ir kurių esama nuo 25 milijonų dol. ligi 200 milijonų dol., kadangi tie pinigai butų reikalingi dabar atgijimui viešpatijos.

Prašalįs maištininkus.

Visos kareivijos komendantas, Mahmud Shefket paša, skelbia, jog norįs iš Konstantinopolio prašalinti visą karumenę į provincijas ir iš karumenės išrinkti visus maištininkus, kurie apverkia seną sultaną, ir juos nubausti. Konstantinopolyj karo stovis prailgintas mėnesiui, bet tose miesto dalyse, kur gyvena europėnai, karo stovis jau panaikintas.

Naujas sultanas Mehmed V jau pildo savo priderystes, priimdinėdamas visokios rųšies valdininkus Dolnabagatsche rumuose. Prie murų prieiga neapsukninta, ne taip kaip Yildiz Kioske prie seno sultano. Rumus tuotarpu saugoja tik keli policijantai.

Smulkmenos iš sultano rumų.

Parlamento susirinkimo sąnarys, Carasse Effendi, kuris su kitais trimis sąnariais pranešė sultanui apie jo detronizaciją, pasakoja apie dramatišką reginį, kuriuomi pasibaigė šešių metašimčių reakcija ir sultano patvaldystė. Kuomet komitetas atkako prie rumų, jam persistatė baisųs daiktai. Jaunaturkių armija mat nuo rumų perkirto vandenį, gazą ir elektriką, neleido gabenti valgius, taip kad rumų gyventojai podraug su sultanu neturėjo šviesos ir valgio.

Komiteto sąnariai, laukdami audencijos, apžiurėjo gerai savo revolverius ir, jei sultanas Abdul Hamid butų pasipriešinęs, butų ant vietos nušautas.

Pažangos era.

Konstantinopolio laikraščiai nei vienas neištaria Abdul Hamidui susimylėjimo ir niekas netur prie jo prielankumo. Senas sultanas paniekintas ir visais apleistas. O tą viską padarė jo viešpatavimo budas, pilnas despotizmo ir žiaurumo.

Su ašaromis maldavo komiteto, idant jam butų dovanota gyvastis.

Užėmus naujam sultanui sostą, Turkija sulaukė naujos pažangumo eros, nes dabar tasai kraštas ims žengti civilizacijos ir mokslo keliu, kurį pirmiau tramdė sultanas Abdul Hamid.

Tuotarpu visi reakcijonieriai, kurie prisidėjo prie užpuolimo ant parlamento Balandžio 13 d. š.m. gaudoma ir be teismo šaudoma. Jų sušaudyta jau keli šimtai. Visus reakcijonierius norima atsikratyti.

Ahmed Riza — Veziru.

Naujas sultanas Mehmed V didžiuoju veziru paskyrė Ahmed Rizą ir jam liepė sutverti naują kabinetą.

Buvęs premieras Hilmi paša liko vidurinių dalykų ministeriu, Hessein Djalin finansų ministeriu, Rifat paša užsienio dalykų ministeriu, Vetilas Bey miškų ir kalnų ministeriu, o Murad Ounghten viešų darbų ministeriu.

Kruvina pagieža.

Nadir paša, eunuchas sultano rumuose viešpataujant Abdul Hamidui, Balandžio 29 d. prieš aušta pakartas ant tilto Galata, jungiančio Stambulą su priemiesčiais Galata ir Pera. Pakartas lavonas paliktas ligi 8 val. ryto ir tukstančiai gyventojų susilaikė, kad pasižiurėti į milžinišką nubiją, kurio pavardė, viešpataujant Abdul Hamidui, visus kaip koks jėšmas perverdavo.

Nadir pakartas pagal kariško teismo ištarmės, nes per jo priežastį Balandžio 13 dieną karumenė ant parlamento užpuolus. Jisai buvo aukštas 6 pėdų ir 4 colių. Pilnas ambicijos, gudrus ir neatjaučiąs kitų kentėjimų. Jis prigulėjo prie Abdul Hamido patarėjų trejybės, kuri buvo kaipo privatiškasis sultano kabinetas. Tos trejybės kitais sąnariais buvo Izzet paša ir Fekim paša. Pirmasis buvo sultano sekretoriumi ir dabar slapstosi kur Anglijoje, o antrasis, kaipo sultano šnipas, nužudytas kur tai Rusijoj.

Nadir paša į sultano rumus papuolė kaipo vergas ir tenai tarp intrigų ir suokalbių išaugo. Izzetui išbėgus, Abdul Hamid visą savo viltį padėjo ant Nadir'o ir šis taigi nuolatos sultaną kalbino išvaikyti parlamentą ir sunaikinti konstituciją. Sultanas jo beklausydamas, štai pats įklimpo, o tasai pakartas.

Mehmed V, naujas sultanas, jau gavo pasveikinimus ir linkėjimus nuo visų viešpatysčių. Pirmutines telegramas su linkėjimais atsiuntė Anglijos karalius ir Prancijos prezidentas.

Prie darbo.

Jaunaturkiai su visa enegija nutvėrė valdžios styrą. Ligi Gegužio 1 d. daugiau 250 asmenų atvilkta į Konstantinopolio laikinus kariškus teismus, visi pasmerkta mirtin ir tuojaus sušaudyta. Tai vis buta seno sultano šalininkų.

Didžiausią gyventojai įspudį turėjo iš pakarto milžino Nadir pašos.

Parlamentas nusprendė, idant naujas sultanas Mehmed V bėgyj savaitės sudėtų prisaiką ant konstitucijos ir patvirtintų Abdul Hamido baniciją į Saloniki.

Valdžia nutarė į Mažąją Aziją, į krikščionių skerdynių vietoves, pasiųsti general gubernatorių ir specijališką komisiją, kurios tikslu ištirti visą dalykų stovį ir tų skerdynių inicijatorius koaštriausia nubausti.

Krikščionių skerdynės.

Misijonorius Herbert Adams Gibbons andai į Konstantinopolį telegrafu pranešė apie baisius daiktus krikščionių skerdynių Mažojoj Azijoj. Ligi šiam laikui krikščionių išžudyta daugiau 30.000!

Adan apskrityj viešpatauja dabar didžiausias tarpe likusių krikščionių gyvais skurdas ir persigandimas. Valdžia inirtusių muzulmanų minių negali jokiu budu suvaldyti. Valdžia į tenai jau pasiuntus daugiau karumenės, kuri neatbutinai tenai įvykdįs tvarką ir skerdynių inicijatorius aštriai nubaus. Adano miestas pilnas lavonų, kurie užkrečia orą. Nėra kam lavonų nei laidoti.

Kitur ir tas pat. Krikščionįs išskersti, miestai ir kaimai sudeginti, viskas sumaišyta su žeme.

Dabartinė Turkijos valdžia toms skerdynėms padarys galą.

Rusija.

Kraugerybė.

Socijalistų partija Dumon įnešė interpeliaciją reikale mirties bausmės Sevastopolio mieste. Interpeliacija paremta ant rašyto laiško nekokio Komtadič, vieno antrosios Dumos atstovo, kuris sako, jog jis buvęs liudininku 70 egzekucijų, butent nuo Gegužio 1903 m., kucmet jis uždaryta kalėjiman, ligi šiam laikui. Tiktai keli pakartųjų buvę politiškais kaliniais. Komtadič rašo, kad kartuvės pastatydintos šalep ligonbučio ir anas visi gali matyti. Pasmerkti mirtin, kurių dabar skaitoma 115 asmenų, laukia savo eilios ištisus mėnesius. Dauguma iš nusiminimo išėjo iš proto. Kalėjimo sargų žingsniai, girdžiami naktimis karidoriuose, pagimdo kaliniuose baisiausius sopulius ir susijudinimus. Nekurie jų ima ne savo balsu baubti. Kareiviai ateina su pagalvinėmis ir jiems užkemša burnas. Nuima nuo jų grandines ir su virvėmis suraišioja rankas ir kojas. Rėkiančius plaka, daužo ir torturuoja, o tik paskui veda po kartuvėmis. Tankiausia keli kareiviai juos laiko dedant ant kaklo kilpas, nes vieni nesiduoda, o kiti neturi spėkų kelių minučių ant kojų pastovėti. Reikia juos laikyti, kol muilinama virvė.

Išdavėjas.

Ir ištikimiausi caro tarnai šiandie pasirodė sosto pardavikais. Tomis dienomis pasklydęs gandas, kad Peterburge areštuota buvęs Peterburgo slaptosios policijos viršininkas, pulkininkas Gerasimov. Jisai kaltinamas už valstybės išdavimą, butent susekta, jog jisai turėjęs susinešimus su revoliucijonieriais. Jis papuls kariškan teisman ir tuokart gal dar daugiau išeis eikštėn caro tarnų nedorų darbų, taip kaip buta su provokatorium Azevu.

Kiek tai mokama "vagiliams".

Laikraštis "Stoličnaja Molva" iš Maskvos praneša, jog buvęs Maskvos policijos viršininkas, atiduotas teisman už kyšių ėmimą, malversacijas, plėšimus ir tt., ėmęs algos kaipo „gradonačelninkas" metams 14.000 rublių. Beto jam metams buvo mokama be nei kokios kontrolės: revoliucijonierių persekiojimui 12.000 rub., namų užlaikymui 8.025 rub., biuro užlaikymui 9.000 rub., sykiu arti 40.000 rub. metams.

Buvusis Maskvos slaptos policijos viršininkas, taipgi atiduotas teisman, gaudavęs veltui butą, metams algos 4.000 rublių ir įvairioms išlaidoms be kontrolės 21.000 rub.

Senato paaiškinimas apie žydus.

Yra žinoma, kad žydams Rusijoje yra užginta gyventi, tik kaikurie iš jų, kaip tai baigę aukštesniuosius mokslus, arba jau labai dideli pirkliai (pirmosios gildijos), tegali apsigyventi Rusijoje ir jos sostainėse.

Nesenai senatas peržiurėjo įstatymus apie žydų teises Rusijoje ir nutarė, kad Rusijoje gali gyventi tik tie žydai: dantų gydytojai, aptiekoriai ir jų padėjėjai, kurie tik užsiima šiuo savo amatu. Visi kiti aptiekoriai ir dantų gydytojai, jei jie verčiasi prekyba arba kitokiu darbu, turi per 6 dienas apleisti Rusiją ir persikelti į Lenkiją ir Lietuvą, kur čia jie gali liuosai gyventi. Toksai senato nutarimas padarė žydų tarpe didelį trukšmą, nes buvo Rusijoje tokių dantų gydytojų, kurie turėjo užvedę didelę prekybą, turėjo savo namus, savo fabrikus. Dabar per 6 dienas turėjo jie tą visą savo turtą parduoti; tai sunkus dalykas, nes taip trumpu laiku sunku yra visa gerai išparduoti.

Iš Viso Pasaulio.

Šveicarijoje policija areštavus 3 vyriškius, paeinančius iš Boston, Mass., kurie kaltinami už gražnų vagystą. Pas juos rasta daug vogtų brangenybių.

Holandijos karalienė Vilhelmina susilaukus dukters. Visas kraštas labai apviltas, nes laukta sunaus. Tečiaus vistiek Haagoj džiaugsmas viešpatavęs ir iš patrankų šaudyta.

Ant pavandeninės Italijos valties "Foca" palei Neapolių ekspliodavęs benzinas. Iš įgulos 7 vyrai užmušta ir daug sužeista. Kad neleisti tolesniems plyšimams, valtis tuojaus nugramzdinta.

Pasklydo gandas, kad Castro Caracase turįs paslėpęs didelius turtus, butent kur tai žemėje. Jei tai teisybė, tatai nestebėtina, kad Castro su prievarta stengiasi sugrįšti į Venezuelę, nepaisydamas net areštavimo.

Kinijos regentas andai priėmė audiencijon 14 specijališkų pasiuntinių, atkakusių iš provincijų dalyvauti mirusio ciesoriaus Kuang Hsu laidotuvėse. Kaip žinoma ligšol ciesoriaus lavonas buvo palaidotas specijališkoj vietoj, o dabar perkeltas kitur.

Rusijos kareivijos skyrius, vadovaujant generolui Snarskiui, jau pasiekė Tabrizą, Persijos miestą, ir tenai daro tvarką, butent savaip šeimininkauja. Nėra abejonės, kad Rusija su Anglija paims visą Persiją savo globon, o paskui prisisavįs.

Vokietijos finansų padėjimas tikrai apverktinas. Pabaigoj fiskališkų metų įplaukų už muitus buta ant 38.000.000 dol. mažiau, negu kad buvo paženklinta budžete. Mat, ministerija susiklaidinus. Vokietija vis labiau lenda skolosen, norint liaudis ir apkrauta sunkiais mokesčiais.

Šiomis dienomis Peterburge areštuota Amerikos pilietis, lenkas, Steponas Dubrovskis, kaltinamas už prigulėjimą prie suokalbio, kurio tikslu buta sukelti maištus Peterburgo garnizone. Jo bute atrasta daug revoliucijinių raštų. Dubrovskis Amerikoje gyvenęs mieste Newark, N. J., o Europoje buvęs nuo 1900 m.

Monte Carlo policija areštavo žmogų vardu Verdier, kuris apreiškė, jog esąs anarchistu ir norįs nužudyti Prancijos respublikos prezidentą Fallieres, kuris dabar vieši Monte Carlo. Pas jį bute rasta revolveris ir laiškas, kuriame rašoma apie prezidento nužudymą. Policija mano, jog tasai žmogus yra bepročiu.

Specijališka depeša iš Rymo Paryžiun praneša, jog traukinyj, bėgančiam į Rymą, nuo kanclieriaus Bueloro žmonos pavogta brilijantai 16.000 dol. vertės. Vagių susekimui paskirta 6.000 dol. dovanų. Iš Vokietijos į Italiją tuojaus pasiųsta valdiški šnipai. Geneve keli nužiurėti asmenįs jau areštuota.

Rusija į Persiją pasiunčius daug karumenės, idant tenai padaryti tvarką. Šachas iš tokio dalykų stovio labai persigando, tatai išleido manifestą, kuriuomi suteikiąs pilną amnestiją visiems revoliucijonieriams m. Tabrize, bile tik jie Rusijos karumenei nepasipriešintų ir tuo budu neatneštų šachui daugiau nelaimių.

Anglijos budžete pasirodęs deficitas ant 80 milijonų dolerių, dėlei ko parlamente kilęs trukšmas. Tečiaus valdžios perstatytojai greitai visus atstovus suramino, paaiškinus, jog tasai deficitas busiąs užuždengtas turčių pinigais ir bėdini gyventojai visai nenukentėsią. Mat, busią užkrautos mokestys ant svaiginančių gerymų prekininkų.

Tarpe Belgijos mergaičių užgimus išėjimo už vyrų manija. Iš Ecaussiner merginos apskelbusios savo metinį užprašymą "į visus pasaulio jaunikius", idant pastarieji pributų ir su jomis apsivestų. Mat merginos turi draugovę, kurios komiteto rupesniu ieškoti savo sąnarėms jaunikių. Kitose provincijose jaunikiai turi panašias draugoves.

Kopenhagos moters politikoj laimėjusios. Miesto tarybon išrinkta net septynios moters. Andai buta pirmojo posėdžio. Galerijos prisipildė moterimis, mat norėta pamatyti tarybininkių apsiėjimus miesto bute. Išrinktos moters taip kaip ir vyriškiai užėmė savo vietas. Posėdyj neatlikta nieko. Tik su moterimis pašposauta ir posėdis pertraukta.

Portugalijoj nesenai buvęs žemės drebėjimas. Kiek ligi šiam laikui susekta, tai buta daug ir žmonių aukų. Provincijoj Ribotejo išilgai upės Tagnei sugriuvo keliolika namų ir po savimi palaidojo 12 asmenų. Alhambra taippat šeši asmenįs užmušta, o kitur dauguma sužeista. Karalius Manuel su savo dėde, kunig. Oporto nukako atsitikimo vieton. Dėlei gėdėjimo tą dieną parlamento posėdžiai buvo pertraukta.

Buvęs Venezuelės prezidentas Castro jau nuplaukęs į Europą nuo salos Martinika garlaiviu "Versalles". Išlipęs iš garlaivio skundės ant silpnos savo sveikatos. Turbut žaizda po Berlyno operacijai jam vėl atsinaujinus. Castro gulėdamas lovoj priėmė laikraštininkus, akivaizdoj kurių niekino Jungtinių Amerikos Valstybių valdžią, kuri pirmutinė jį ėmus persekioti. Taippat niekinta ir Prancija.

Žinios iš Lietuvos.

KALVARIJA.

Kovo 7 dieną mūsų bažnyčioj kilo vaidas tarp lietuvių ir lenkų dėl giedojimų. Tą dieną da prieš mišparus kaikurie lenkai, eidami per bažnyčią, labai nemandagiai darėsi sau kelią: keli lietuviai sėdėjo suoluose (lomkose), kur savo laiku susirenka lenkai. Lenkai norėjo išstumti lietuvius iš suolų; iš to kilo pirmiau barnis, paskui stumdymas, o kada po mišparų lietuviai ėjo giedodami stacijas ir tuo pačiu laiku lenkai pradėjo giedoti "Goržkie žale", lietuviai nebeteko kantrumo: stovintieji aplink suolus pirmiau ėmė mosuot kepurėmis, kad lenkai negiedotų, kiti iš arčiau sudavė lėnkams kepurėmis, o kai-kas įsikarščiavęs gal užgavo ir kumščia. Lenkai pakėlė didelį riksmą, kad juos muša. Lietuviai porą labiau rėkiančių norėjo išmesti iš bažnyčios, dėl to traukė juos iš suolų; lenkai nesileido, per tai kaikurių apsidraskė drabužiai. Nežinia kuo tas viskas butų pasibaigęs, bet tuotarpu atėjo vienas iš kunigų ir, jam beprašant, lietuviai nuo lenkų atsitraukė, ir paskui lenkai išėjo iš bažnyčios, o lietuviai vieni pabaigė savo giedojimus.

Šitą atsitikimą lenkai išnaudojo, skelbdamiesi dideliais kentėtojais. Bet iš viso ko matyti, jog lietuviai nenorėjo lenkų sumušti, tik norėjo kiek pagązdinti, kad jie negiedotų sykiu su lietuviais.

Lenkai nepasiliko ilgai lietuviams skolingi: tą pačią dieną, išėję iš bažnyčios, ant miesto gatvių kelius lietuvius skaudžiai sumušė ir sukruvino, bet ne kepurėmis ir kumščiomis, o lazdomis ir akmenimis; vakarą ir ant rytojaus gale miesto pastovinėjo lietuviams kelią.

Dabar jau vietiniai santikiai aprimo, nes nuo trečio nedėldienio gavėnios įvesta nauja tvarka bažnyčioj: tuoj po pamokslo kunigas atgieda mišparus, po to lietuviai atgieda kas jiems reikia ir eina namo.

Trečią valandą kunigas atgieda completorium (žmonės vadina antrais mišparais), o paskui kol nori gieda vieni sau lenkai.

Šita tvarka įtinka ir lenkams ir lietuviams, nes ir vieni ir kiti turi, ko norėjo.

PLAKTINĖ.
(Naum. ap.).

Kovo 24 Kriukų miestelio žemsargis, vokietys, peršovė kokį ten Klimanskį. Mat, jau pora metų, kaip jam reikėjo stoti į Naumiestį prie "liosų". Bet jisai ligšiol buvo nestojęs ir vis slapstėsi. Tasai žemsargis sužinojęs, jog Klimanskis gyvena Plaktinėj (Kuro kaime) pas savo uošvį, girios sargą, nuvyko tenai. Klimanskis, užkluptas policijos, spruko miškan. Tada anasai žemsargis, negalėdamas jo kitaip pagauti, paleido jam pakulniui šešis šuvius iš revolverio. Paskutinis šuvis pataikė nabagui į strėnas ir išėjo kiaurai per šoną, iš ko į pusantros paros nabagėlis ir pasimirė. Tyrinėjimas jau buvo, tečiaus ligšiol nežinia, kuomi šis dalykas užsibaigs.

Vaideliotas.

MARIJAMPOLĖ.

Rimtos šiemet buvo Marijampolės mokinių rekolekcijos. Net 4 kunigai sėjo Dieviškąją sėklą į jaunųjų protus, širdis... Sakomieji pamokslai negalėjo, rodos, likti be pasekmingų vaisių, nes žodžiai-sėklos buvo paimti iš mokslišk-ojo žinijos aruodo; tatai su įtemptu domumu godžiai klausėsi...

Paskutiniąją rekolekcijų dieną patsai kun. Prefektas, 8 val. ryto išmušus, laikė šv. Mišias. Bažnyčioj buvo jau visi mokiniai ir šiaip-jau nemaža žmonių. Keletas kunigų laikė skaitytines Mišias. Bažnyčioje viešpatavo tyla. Štai varpelis prie durų suskambėjo, prie didžiojo altoriaus pasirodė kunigas, liudnu balsu sugaudė vargonai ir pakilo bažnyčios palubėn giesmė "Darželyj Alyvų alpo Sunus Dievo". Žmonės sužiuro. Tai mokinių choras prie vargonų gieda... Ir mačiau — kelių apysenių žmonių akyse ašaros sužibėjo...

Ir puikiai giedojo! Jausmingi balsai veržės iš jaunųjų krutinių ir sklydo prie Augščiausiojo Sosto!... O Tasai, Kurs pernai toje pat vietoje tapo išniekintas, rankas ant kryžiaus ištiesęs, galva pasvirusia dešinės link, klausės tų griaudžių giesmių, Jo garbei pavestų, ir... rodos, užmiršęs Savo įžeidimą, maloniai laiminO jaunučius giedotojus...

Išgirdus lietuviškas gavėnios giesmes, jaunam mokiniui vedant, jausmų galybė mano širdį ir draskė ir kilnojo!...

M....is.

JURBARKAS.
(Raseinių ap.).

Jurbarke ketinama įsteigti keturklesę miesto mokyklą. Jau bene nuo pusės vasaros 1908 m. tuo dalyku jurbarkiečiai pradėjo rupintis. Valdžia prižadėjo tą mokyklą Jurbarke įsteigti, jaigu vietiniai gyventojai duos butą mokyklai ir mokyklos užveizėtojui. Mokyklos užlaikymui valdžia duosianti kasmet po 4.250 rublių. Šioks-toks butas jau turima: kunigaikštis Vasilčikovas duoda tuščias kazermes. Tos kazermės tam tikslui tiktų, reikia tikt padaryti jose tinkamus mokyklai kambarius. Kunigaikstis Vasilčikovas duoda tų kazermių į mokyklą pertaisymui 300 kelmų medžių (ištisų medžių). Mokyklos butui kaip reikiant įtaisyti be tų medžių reiks dar trijų tukstančių rublių.

Tuos pinigus turi sudėti vietiniai gyventojai. Jurbarko žydai pažadėjo duoti tam tikslui 500 rublių. Kreiptasi į Jurbarko valstiečius. Per valsčiaus sueigą paaiškinta valstiečiams apie tąjį reikalą. Įdomu buvo pasiklausyti jų nuomonių: vieni, bent keletas rėksnių, šaukę, kad jiems tos mokyklos nereikią, kaip ligšiol jie mokėję be mokslo ukininkauti, taip ir toliaus pajėgsią; bet toje mokykloje mokysiąsi tik žydų ir valdininkų vaikai; užtatai mokyklai nė skatiko neduosią. Kiti stengėsi išaiškinti, kad toji mokykla jiems esanti reikalinga ir užtatai reikią bent kiek pinigų jos užlaikymui duoti. Kurie-nekurie sakę, kad reikią atiduoti ir paskutinį skatiką, by tik butų kur vaikams mokinties. Galų gale valsčius visgi nesutiko neikiek pinigų duoti tosios mokyklos buto pataisymui. Nesutiko labiausia dėlto, kad daugyma manė davus vieną kartą paskui reiksią kasmet mokėti. Nors buvo aiškinama, kad tik buto pataisymui reikią pinigų sudėti, o toliaus nereiksią, nes mokytojų algoms, nuolatiniams mažiems buto pataisymams ir kitiems reikalams užteksią tų kasmetai valdžios duodamųjų 4.250 rublių ir mokinių už mokslą sudėtųjų, bet daugyma tam nenorėjusi tikėti.

Dabar sutarta rinkti aukas mokyklos buto pataisymui. Tamožnės, krasos ir kiti valdininkai apsiėmė duoti bene per penketą mėnesių po kokį tai savo algos procentą. Tokiu budu jie išviso sudėsią apie 200 rublių. Išrinkta keli žmonės rinkti aukas miestelyje ir apylinkėje. Girdėjau, kad Jurbarko žydai be anų 500 r. sudėję dar apie 500 rublių. Kiek ligšioliai surinkta nuo miestelėnų krikščionių, dar neteko sužinoti. Valstiečiai, bent kaikurie, žada taipogi duoti. Reikėtų visiems, ne tik jurbarkiškiams, bet ir kitų aplinkinių valsčių gyventojams aukoti, kad reikiamieji mokyklos butui įtaisyti pinigai susidėtų, nes visų vaikai galės mokyties toje mokykloje. Mokyklos rakandams įtaisyti busią paimta iš skiriamųjų valdžios pinigų, nes iš pradžios, koliai ne visos klesos bus atidarytos ir mokytojų bus dar mažiau, jų algoms visų skiriamųjų valdžios pinigų nereiksią.

Jurbarke, ar kitoje kurioje vietoje netoli Jurbarko, šiokios tokios mokyklos, augštesnės negu pradinės, butinai reikia, nes aplinkui niekur nė jokios mokyklos be pradinių nėra. Arčiausia nuo Jurbarko vidurinės mokyklos yra: Kaune, Marijampolėje, Vilkaviškyje — gimnazijos Tauragėje — privatiškoji progimnazija, Veiveriuose — mokytojų seminarija, Raseiniuose — bene keturklesė miesto mokykla. Bet nuo Jurbarko į Kauną ir į Veiverius yra po 12 mylių, ligi Marijampolės — netoli tiek-pat, ligi Vilkaviškio — apie 8 mylias. Vis tai gana toli, o ir įstoti ten juk nelengva, nes beveik visur mokinių kimšte prikimšta; be to gimnazijose ir progimnazijose už mokslą reikia brangiau mokėti, negu keturklesėje miesto mokykloje: čia metams tik apie 10—12 rub., valdiškose gimnazijose nuo 50 ligi 60 rub., privatiškose dar brangiaus. Tiesa, čia nepasiseks įgyti gimnazijos mokslo, bet visų gerumų kartu nė neieškosi. O by tik žmogus prasidrėks sau akis, by tik įgys bent šiokį-tokį aukštesnį, negu pradinės mokyklos, mokslą, jau toliaus, daugiaus regėdamas, prasiskįs sau kelią į vieną ar į kitą aukštesnę mokyklą, arba jaigu toliaus mokyties negalės, tai galės gauti šiokią-tokią vietą. Pabaigę keturklesę miesto mokyklą turi tokias-pat teises, kaip baigę 4 klesas gimnazijos arba realinės mokyklos.

K. Martišius.

ŠIAULIAI.

Naudodamiesi grapo ir grapienės Zubovų lipšnumu, Kovo 3 d. (s. k.) Šiaulių ukio draugijos nariai su 40 su viršum ukininkų ir keletu darbininkų apsilankė Bubjų palivarkėlyje, kur vedama pavyzdingas ukis. Malune, pieninėje, tvartuose, žodžiu — visame kame tvarka kogražiausia. Labiausiai apsilankiusieji grožėjos gyvuliais, pienininkyste. Kaikurie stebėjosi, kaip, girdi, viskas taip puikiai atliekama, kad darbininkų sulyginant nedaug. Žinant grapų santikius su darbininkais, apie tai nesunku dasiprotėti. Teisiems darbininkams gr. Zubovai yra netik geri duondaviai, bet ir tėviški užtarytojai; ne tiktai jais rupinasi, juos globoja, ale ir jų šeimynų neapleidžia: nelaimėje ar ligoje neša ir materijališką pagalbą ir dvasišką paguodą. — Darbininkų vaikai dvare mokinama lietuviškai ir rusiškai.

J. Buika.

PANEVĖŽYS.

Karpio miške duodama žmonėms kirsti sausus medžius malkoms. Sukirstas malkas reikia parodyti miško užvaizdai, kuris apkainoja, kiek jos vertos. Dabar miške už aktainį mokama nuo 2 rub. 80 kap. ligi 8 rub. Vienas ukininkas, prisikirtęs malkų, pakvietė užvaizdą, kad apkainotų. Tas greitai neatėjo. Atėjo pavakarys. Žmogus, nesulaukdamas užvaizdos, prisikrovė vežimą šakų ir parvažiavo namo. Ant rytojaus užvaizda su miško sargu atvažiavo pas aną ukininką ir reikalauja užmokėti už šakas 1 rublį. Žmogus, aiškindamas, kad žabai verti tik 50 kap., rublio nedavė. Tada užvaizda atvažiavo su urėdninku, kuris surašė protokolą už vagystę. Urėdninkas baugina ukininką, kad už tai reiksią sėdėti 4 mėnesiai kalėjime.

Kėkštas.

SMILGIAI.
(Pan. ap.).

Smilgių miestelis nedidelis. Yra nedidelė bažnytėlė, vienklesė liaudies mokykla (mokytojas lietuvis), valsčiaus raštinė, žydo aptieka, 6 sankr., iš kurių viena lietuvio Butkos, dvi aludi, monopolis, buvusiojo I. Karpio dvaras, 8 ukininkai, kelios grintelės, — ir visas miestelis. Smilgiečiai ukininkai tebegyvena kaimuose, išskyrus tikt Tarvydus, pernai išsiskirsčiusius ir Riniškius, kurie jau skirstosi į vienasėdžius. Laikraščių ir knygų mažai kas teskaito. Iš parapijinio knygynėlio, buvusiojo kamendoriaus, kunigo D. Tuskevičiaus savo lėšomis įsteigto, knygas skaitymui ima tiktai merginos, išskyrus 3—4 protingesnius vyrukus. Laikraščių į Smilgius pareina: "Šaltitinio" 7 egzemplioriai, "Vienybės" 3 egz., "L. Ukininko" 2 egz., "Vilties" 1 egz. ir "Vilniaus Žinių" 1 egz.

Girtuoklystė čia eina pilna savo vaga.

Laikas smilgiečiams susiprasti!

Antanas Ridikėlis.
"Š.".

LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGJJA.

Jau gangreit dvieji metai, kaip įsikurė Vilniuje Lietuvai moksliškai tyrinėti įstaiga — "Lietuvių Mokslo Draugija". Dabarties toji draugija turi 201 narį. Savo kasoje paskutiniu tarpu draugija turėjo 1.196 r. pinigais ir knygyną, kuriame yra daugiau, kaip 8 tukstančiai knygų. Didžioji tų knygų dalis rašo apie Lietuvą ir lietuvius. Be to, šita draugija leidžia ir laikraštį, vardu "Lietuvių Tauta". Laikraštis eina vieną kartą per metus ir tespauzdina tik tokius raštus, kurie paliečia lietuvių praeities, raštijos, kalbos, senovės palikimų ir kitus tos-pat rųšies mųsų tautos klausimus.

Į draugiją gali prisidėti kiekvienas iš lietuvių. Nariai pirmaisiais metais įmoka 5 r., tolesniai — po 3 r. kasmet. Draugijoje yra ir žinomų savo mokslu vyrų iš svetimtaučių.

"R. G.".

Atejus Pavasariui.

Iš "Kaip užsilaikyti pavasarį, vasarą, rudenį ir žiemą."

PAVASARIS ATĖJO.

Lengviau žmonėms ant širdies: pavasaris atėjo! Tečiaus silpni, seni ir ligoniai privalo buti dabar labai atsargūs, atsimindami, kad pavasario oras yra aštrus, drėgnas ir tankiai mainos. Kaip jau žinoma, džiova pavasarį ir rudenį padaro daugiausia aukų. Neturtingi džiovininkai, neturėdami kuo išvažiuoti ant žiemos į šiltesnius kraštus, — į pietus, perleidžia ją su dideliu nuliudimu ir vargu tarp keturių sienų. Atėjus-gi pavasariui džiovininkai pradeda išeiti ant tyro oro, bet Balandžio, o kartais net ir Gegužio mėnesio šaltis netikėtai pribaigia juos.

Kitos plaučių ligos, o ypač plaučių uždegimas tankiausia taippat pavasarį. Sulyg aprokavimo prof. Giršo (Hiršo) Europoj ir Amerikoj iš 100 susirgusių pavasarį 35 pasitaiko su plaučių uždegimu, o vasarą ir rudenį tik 18 iš to paties skaičiaus susirgusių. Priežastis šito yra tame, kad pavasario temperatura labai tankiai ir netikėtai mainosi. Tie, kurie didžiąją žiemos dalį praleidžia kambariuose blogai vedamuose, tamsiuose ir perdaug šiltuose, negaivina atsakančiai savo plaučių tyru oru ir esančiu jame oksigenu (rugščiadariu), tokie tampa silpnais, išblyškusiais, o pavasarį labai lengvai pasidaro aukomis oro permainos.

Dėlei neatsakančio ir nusilpninančio žmogaus gyvenimo, kokį veda žiemą daugelis asmenų, žmonės įgauna smarkų jautrumą raumenų ir odos nervų prie kiekvienos oro permainos; pasekme šito jautrumo pavasarį buna gana skaitlingos sausgėlos (ramatos) ligos. Netikėtas lietus tuojau iššaukia ne pas vieną skaudulius šitų ligų. Todėl pridera užsilaikyti labai atsargiai, bet neduoti kunui sugležnėti.

Pabaigoj žiemos kiekvienas žmogus yra maždaug nusilpnėjęs, nuvargintas, o juk iškalno nežinoma, kokia bus vasara, kokios ligos gali viešpatauti tarp žmonių, kokia bus sekanti žiema, ar kamuos žmones vasarą cholera, o žiemą — influenza, todėl pridera naudotis pavasario metu ir kvėpuoti šviežiu balsaminiu oru, stiprinti raumenis ir nervus (vaikštinėjant po orą ir dirbant šį-tą) atbundančioj gamtoj, duoti savo kunui pasisotinti saule, žemės žaliumu ir šilumos meilumu.

Teisybė, suaugę žmonės ne gali sulaikyti save nuo ano prigimties noro, atsirandančio pavasarį, bet vaikai ir gyvuliai visai jam pasiduoda. Tegul tiktai saulelė užšviečia, užšildo pasaulį, tegul tiktai pasirodo pirmieji kvietkeliai, tegul tik pradeda skraidyti, skelbdami savo džiaugsmą, drugeliai nuo kvietkelio ant kvietkelio, paukšteliai nuo šakutės ant šakutės, tai tuomet jau nebegalima užlaikyti kambaryje ir vaikų: mažutėliai veržiasi į orą, rodydami rankutėmis į saulę, o vyresnieji patįs išbėga ant oro, linksminasi, bėgioja. Gyvuliai taippat linksminasi; kaipo pavyzdį galima nurodyti šunį, kuris lodamas ir linksmai šokinėdamas bėga drauge su šeimininku, išėjusiu pirmą sykį pavasarį apžiurėti savo laukų.

Šituo laiku pasivaikštinėti iš ryto anksti yra labai sveika; tuomet medžiai ir krumai, puikiai žaliuodami, išduoda iš savęs daugiausia oksigeno; grynas kvepiantis oras pripildo aplinkines vietas, o anksti keliant kunas susistiprina. "Kas anksti kelias, tam V. Dievas duoda" — sveikatą ir spėkas, o taipogi ir pasivedimą. Anksti pasivaikštinėti patariame ypatingai tiems, kurie dėlei savo užsiėmimo negall pasivaikštinėti prieš pietus. O jeigu ir iš to nebutų laiko ilgai pasivaikštinėti, tai galima to vieton užsiimti kokiu nors darbu darželyje, laistymu ar tvarkos darymu ant kiemo, arba kuno mankštinimu prie atidaryto lango.

Tuomet prapuls "kaulų laužymas", pranyks "sunkumas", kojos ir rankos nebebus kaip "iš švino", bet šviežios spėkos atgaivįs smegenis ir nervus.

Kas-žin, ar priguli labiaus taip laimingas veikimas "mineralinių vandenų" nuo higijeniško ir dijetiško gyvenimo budo, užlaikomo sistematiškai per 4–6 savaites, negu nuo chemiško vandens sudėjimo.

Žinomas higijenistas ne bepamato tvirtina, kad kas kasrytą per 365 dienas (per metus) juda, vaikščioja, tas nereikalauja paskui visai mesti savo užsiėmimą ant 6 savaičių, idant ilsėtis svetur, tarp svetimų žmonių, po priežiura maudyklių daktarų, naudoties patarnavimu puikiai papuoštų tarnų, pasikakinti menku viešbučio valgymu, by tik dasižinoti už didelius pinigus, kad anksti kelti ir pasivaikštinėti yra sveika ir naudinga.

PAVASARIO APSIVILKIMAS.

Pavasarį tankiai pasitaiko lietus, o nešioti ant savęs peršlapusius drabužius, ypatingai kuomet męs nekrutame, yra nesveika. Šlapi drabužiai atimdami nuo kuno šilumą, labai stipriai atšaldo jį, o pertai tampa priežastim pavojingo persišaldymo. Kaipo žinoma, vanduo yra geriausiu šilumos perleidėju ir žmogaus kunas taippat greitai atiduoda savo šilumą šlapiems drabužiams, jį pridengiantiems. Toksai šilumos nuostolis kenkia sveikatai, o norint ją pašalinti, pridera smagiai krutėti, idant nuolat tverti naują šilumos sandelį.

Sulyg prof. Rumbelio nuomonės, šilumos pragaištis kuno, pridengto šlapiais drabužiais yra tris sykius didesnė, negu visai nuogo kuno. Tokios-pat nuomonės yra ir prof. Pettenkofferis; sulyg jo, iš džiuvimui, ty. išgaravimui drėgnumo, esančio trijuose vilnos "lotuose", reikia tiek šilumos, kiek užvirinimui pusės svaro vandens lig 0 laipsnio šilumos arba ištirpimui ledo didžiosios pusės svaro. Tiek šilumos privalo suteikti peršlapusios asmens kojos. O tečiaus gana daugelis asmenų abejotinai užsilaiko kaslink peršlapimo, ar-gi daleistų vartoti savo kojas ledo ištirpimui? Peršlapimas drabužių esti priežastimi slogų ir sausgėlų.

Apsagojimui kuno nuo lietaus sumanyti yra neperšlampami audeklai, bet su tokia sąlyga, idant jie butų perleidžiančiais per save orą, nes kitoniškai pasiuti iš jų drabužiai sulaikytų odos garavimą (prakaitavimą), trukdytų kvėpavimą ir kenktų vieton gelbėti. Šitie audeklai privalo buti išmirkomi neperšlampomoj medegoj (substancijoj), bet tiktai viršutinė (iš oro pusės), jų pusė neturi but pridengta. Tokios rųšies vilnoniai audeklai yra tiktai geri ir išturi lietų ne sykį 1–2 valandi be jokios blėdies juos nešiojantiems.

Šlapi drabužiai labai prilimpa prie odos, o per tai trukdo judėjimą ir kvėpavimą. Vietose-gi, kuriose šlapi drabužiai prilimpa prie kuno, ten oro sluogsniai lieka išspausti; todėl žmogus jaučia, kad šaltis jį perima. Koblogiausiais iš šito atžvilgio yra audeklai ploni, drobiniai, bovelniniai, šilkiniai, geresniais — bovelniniai iš triko, o geriausiais vilnoniai pavidale triko ar multino. Todėl patariame dėvėti lietingu laiku apatinius drabužius, pasiudytus iš paminėtų audeklų.

Tarp plaukų ir vilnos valaknų ypatingai, kuomet ji nėra dar tankiai plaunama, susirenka užšildytas oras, kurs gerai gelbsti nuo šalto oro, einančio nuo oro pusės. Vilna, net peršlapinta, užturi savyje orą ir todėl geriau gelbsti nuo šalčio, negu drobė.

Tečiaus pavasarį lietus ne visuomet lyja, nesykį saulė šviečia ir gerai kaitina. Todėl apsivilkimas mųsų tuo laiku neprivalo buti perdaug sunkus, nė perdaug storas, nes kitoniškai jis spaustų krutinės klėtką, apsunkintų kvėpavimą, judėjimą ir vaikščiojimą. Todėl geriausia tuo laiku, ypač pasivaikštinėjant, vilkėti šiltesnius apatinius drabužius, o lengvesnius viršutinius, prie to dėl visoko turėti ant pečių apsiaustą ir rankoj skėtį.

Asmens stori privalo vilkėti lengviaus, negu liesi, nes storas taukų sluogsnis gelbsti juos nuo šalčio. Tečiaus ne sykį asmens liesi, nežiurint į šaltį ir drėgnumą, lengvai apsivelka labiausiai tie, kurie turi nervišką ir gyvą budą (temperamentą), kurie greitai vaikščioja, daug valgo, sutverdami tokiu budu didesnį šilumos sandelį. Tečiaus butų atsakančiau, idant maisto dalį užvaduoti šiltais drabužiais.

Apskritai apsivilkimas labiau priguli nuo papročių ir mados. Daugelyje apygardų kai-kurios šventės yra laiku permainymo apsivilkimo, pavyzdžiui, per Velykas daugelis apsitaiso vasariškai, nors oras dar šaltas, o gi Spalio mėnesyje, nežiurint į šaltį, dar dėvime vasarinį apsiaustą.

Todėl nesitaikinkime prie viešos mados, bet prie individuališkų reikalavimų ir kuno palinkimų.

St. Paul, Minn. Vienas norvegas Marias Hansen, padavęs paašymą išsiėmimui pilietiškų poperų. Teisėjas tečiaus jam poperas atsakė, kadangi ateivis neturėjo nei kokio supratimo apie konstituciją ir net nesuprato valstybės tvarkos, norints Amerikoje išgyveno 18 metų.

Hansen tada įnešė viršesnian teisman nusiskundimą. Minnesotos viršiausias teismas išklausė liudininkų ir, kuomet pastarieji patvirtino, jog Hansen išgyvenęs 18 metų Jungtinėse Amer. Valstybėse ir, jog esąs gražaus pasivedimo kaipo tėvas ir vyras, teismas liepė jam išduoti pilietiškas poperas. Tasai teismo nusprendimas paremtas tuo, kad nežinojimas krašto įstatų nereiškia nei kokios kliuties naturalizavimui, jei tik kandidatas yra doru piliečiu.

Iš Lietuviškų Dirvų.

Worcester, Mass.

Pas mus susitvėrus lietuvių neprigulminga parapija. Apie jos atsiradimą štai ką turiu "Kataliko" skaitytojams pasakyti.

Atėjus čionai kun. Bukaveckui, kurio vietiniai lietuviai ateinant nesitikėjo, tuojaus sušaukta parapijos susirinkimas apkalbėti parapijos padėjimas ir milžiniškos skolos, užtrauktos ant bažnyčios. Kadangi tų skolų daugybė, o vieton bažnyčios teriogso tiktai rusis, tatai susirinkime lietuviai karštai pareikalavo tverti naują parapiją, kas tuojaus ir įvyko. Bet kadangi renkaman naujos parapijos tvėrimui komitetan nenorėjo įeiti nei vienas geras katalikas, tai komitetas išrinktas vientik iš "pažangesnių" tautiečių, kurie su mielu noru apsiėmė ant savęs naujos parapijos sutvėrimą.

Minėtas komitetas taigi be visuomenės žinios tuojaus pradėjo savarankiškai veikti, o juo labiaus, kad savo tuo veikimu parodyti kun. Bukaveckui savo neapykantą. Taigi netrukus tasai komitetas parengė viešasias prakalbas ir parsitraukė per kalbėtoją nekokį Mickevičių, kurį miręs Chicagoje lenkų neprigulmingas "vyskupas" Kazlauskas buk iškrapinęs į kunigus. Tai-gi tasai Mickevičius į antrą nedėldienį ir atsibeldė pasakyti vietiniams lietuviams pažangumo prakalbas. Susirinkusiems lietuviams jisai daugiausia kalbėjo apie naujos parapijos įkurimą, pakeikė katalikų vyskupus ir kunigus, o lietuviai to viso tikslo gerai nesuprazdami ir pasekmių neatjauzdami, su didele nuosteba ir pasigerėjimu priėmė savo širdin jo pliauškimus ir nuo to tatai laiko buvo pradžia naujos parapijos, t. y. neprigulmingos įkunijimo.

Negana to. Praslinkus kelioms savaitėms, vėl Mickevičius atkako ir vėl karštai į lietuvius pakeikė katalikų dvasiškiją ir paragino susirinkusius sutverti neprigulmingą parapiją. Kadangi pirmutinis komitetas tame dalyke mažai parodė savo energijos, tai dabar Mickevičius išrinko naują komitetą, susidedantį beveik iš vienų socijalistų. Šitas komitetas išsiėmė valdžios leidimą (čarterį) vardu "Lietuvių Katalikų Visų Šventų parapija".

Taip dalykams virtus, neprigulmingos parapijos komitetas nutarė pasiieškoti sau kunigo per laikraščius garsinant, butent per "Lietuvą" ir "Vilniaus Žinias". Netrukus atsišaukė ten koks bomeris kunigas iš Chicago (męs girdėjome, kad iš Chicago atsišaukęs koksai ten Subačius. Red.), reikalaudamas sau kelionės lėšų. Bet paskui komitetas patyręs, jog tikrai koks tai bomukas norejęs iš Worcesterio lietuvių kvailumo pasinaudoti. Dėlto komitetas jam pinigų kelionei nesiuntė ir taip dabar be "dvasiško vadovo" pas juos viskas velkasi.

Tečiaus žmonių kvailybė netur ribų. Tai neprigulmingai parapijai dešimtines ir daugiau aukoja. Ir nėra abejonės, jei tasai komitetas, t.y. neprigulminga parapija gautų bent kokį šarlataną, tuokart iš tikrosios parapijos menka kas liktų. Nors tas butų padaryta trumpam laikui, tai vienok tas dalykas atjaučiamas gana aiškiai, kadangi dabartinis klebonas visais neapkenčiamas...

Nedorybės platinasi. Juk tai nereikia didesnės nedorybės, kaip kad atsimesti nuo savo tikrosios Rymo katalikų bažnyčios ir pasilikti įtekmėje kokių tai apgavikų, kurie tarp lietuvių stengiasi tik pasėti neapykantos grudą, o paskui iš jų kvailybės pasijuokti.

O vienok tuos apgavikus iš čionai labai greitai galima prašalinti. Tam darbui kurmių, kurie rausia vietinę lietuvių lygšolei nesuteptą nieku dirvą, reikalinga vyskupo pagalba. Tegul vyskupas tik atsiųstų į čionai lietuvį tėvinmeilį, energišką kunigą, o tuokart socijalistams su Mickevičiais čia butų ankšta. Čia reikalingi kunigai Kaupai, Vizgirdai, Žilinskai, o neprigulmingieji nei padų nesušiltų.

Bet dėlto vietiniai lietuviai perspėjami su taja neprigulmingaja parapija, nes kaip ji staiga atsirado, taip staiga ir pražus. Aišku mums tas dalykas su lenkų neprigulmingomis parapijomis, kurios nyksta. Senas Parapijonas.

Balandžio 11 d. š. m. čionai buvo vestuvės p. Juozo Burinsko su p. Pranciška Giliute. Vestuvėsen pakviesta daug svečių, kurie labai gražiai linksminosi, rodos kad tai butų susirinkę vienos motinos vaikai. Jaunieji padainavo kelias tautiškas dainas.

Išteisybės tokios vestuvės vertos pagyrimo, nes viskas atsibuta koramiausia.

Lai Dievas laimina jauną porukę. Lai buna tarp judum meilė, sutikimas ir laimė ir gyvuoja tautos labui!

Svečias.

Westville, Ill.

Kaip jau visiems žinoma, Westvillės miestelis apgyventas beveik vienais lietuvias, dėlto ir visi miestelio valdininkai daugiausia lietuviai. Pirmiau miesto šeimininku (majoru) buvo lietuvis p. Petras Daujotas. Jam nuo tos valdvietės atsisakius, Balandžio 20 d. per miestelio rinkimus išrinkta naujas šeimininkas Jonas Šliažas ir visa administracija, butent: taikos teisėju Andrus Apanaitis ir aldermanais (tarybininkais) J. Rakauskas, J. Urba ir vienas anglas. Šiais metais anglai labai veržėsi miestelio administracijon, bet lietuviai juos visom pusėm per rinkimus aplenkė. Taigi Westvillės administracija dabar vėl randasi lietuvių rankose.

Mųsų parapijoje nesutikimai netur ribų. Balandžio 14 d. iš Peoria, Ill. vyskupas atsiuntė savo delegatą pažiurėti parapijos stovio ir paskui sutvarkyti. Tą pačią dieną beto atkako iš Danville, Ill. vokiečių katalikų kunigas ir iš Spring Valley, Ill. kun. Valaitis. Sušaukta lietuvių parapijonų susirinkimas. Susirinkę kunigai pas parapijonus pareikalavo, idant jie po vienam pasirašytų ant tam tikros poperos, katrie kun. Skrypko nori per kleboną, o katrie nenori. Bet parapijonįs su tuo nesutiko, tik pareikalavo juos perskirti į dvi pusi, į prielankius klebonui Skrypko ir į priešingus. Kadangi toksai dalykų stovis kunigams nepatiko, tatai parapijonįs sukėlė neišpasakytą trukšmą, kliksmą ir tik dėkui A. Apanaičiui, kuris keliais žodžiais juos suramino. Po ilgų ginčų tečiaus nutarta, idant visi susirinkusieji parapijonai praeitų pro kunigus ir kiekvienas pasakytų žodį: "yes" (taip) arba "no" (ne), t.y. jei kuris kun. Skrypko klebonu nori, tegul sako "yes", kuris nenori — "no". Kunigai praeinančius užrašinėjo. Pasirodė, didūma dabartinio klebono nenori. Su tuo viskas ir pasibaigė. Dabar nors klebonas dar neiškeltas, tečiaus laukiama iš kur nors naujo klebono, nes taip lietuvių išreikšta vyskupo delegato akivaizdoje.

Darbai pas mus visai sumažėjo, nes dirbama tik po viena arba dvi dieni per savaitę. Visiems grasina skurdas. Žmogui reikia maityties ir gyventi, o maisto nėra iš kur gauti. O maisto brangumynai neapsakomi, nors tu žmogeli, gauk sau galą.

Balandžio 13 d. čia atlošta teatras "Audra Giedroje", kuris visiems labai patiko. Minėtą teatrą parengus šv. Petro ir Povilo pašalpinė draugija, kuri apart savo reikalų daugiausia rupinasi ir tautiškais dalykais. Kitos lietuvių draugijos, galima sakyt, tautos labui nesidarbuoja.

Verta vietiniams lietuviams dar priminti, idant susirinkimuose, ar tai teatruose patogiau užsilaikytų, nes netvarka žemina lietuvių vardą svetimtaučių akyse.

Pas mus oras jau atšilo ir medeliai apsikloja žaliais lapeliais. Sakalas.

Stenderid, Ill.

Čia darbai visai prastai slenka, dirbama tik pusė paprasto laiko, o pragyvenimas, tai dar brangiau kaip kur didesniuose miestuose. Pertat perspėju lietuvius, idant į čia nekeliautų ieškoti darbo, nes tokio negaus.

Lietuvių čia gyvena 6 šeimynos ir 18 pavienių, bet tarp jų nerasi nei apšvietimo, nei susipratimo.

Jonas, Jurgio sunus.

Moterų nepunktuališkumas.

Su savo nepunktuališkumu moters savo vyrus įvaro nusiminiman tokian, kad paskui labai sunku iš to visko išbristi ir vyrams atsieina daug vargo nukentėti. Apie kantrybę jau čia visai nei nekalbama. Jos susivėluoja rytmečiais užsikelti, susivėluoja į teatrus arba koncertus, nes neatmena tikrai praleisto laiko ilgumo, o ypatingai besitaisydamos arba besirengdamos kur prieš veidrodžius.

Dabar Harvardo universiteto (Amerikoje) profesorius Mc Dougall pradėjo tame dalyke visą eilę praktiškų bandymų ir pagalios patyrė, kad laiko supratimas pas moteris išteisybės yra labai daug mažiau išsivystęs negu pas vyriškius. Savo seminarijoje jisai pradėjo bandymus su 250 jaunais vyriškiais amžiuje nuo 17 ligi 23 metų ir su tiek pat merginų tame pačiame amžiuje, o ypatingai bandymus atspėjime laiko nuo 30 ligi 100 sekundų. Bandymai padaryta, kuomet vyriškiai ir merginos buvo užimti skaitymu, rašymu, arba visai nieko neveikė. Taigi pasirodė, kad moters praėjusį laiką nepalyginamai blogai atminė už vyriškius. Taip pav. viena jauna mergina 75 sekundas pakeičius 10 minutomis.

Taigi kuomet Amerikos mokslas atidengė, kad laiko matavimas pas moteris yra jų prigimties jeibė, neleidžiama vyriškiams rustinties ant moterų už jų nepunktuališkumą.

AMERIKOS ŽINIOS.

Baisi vėtra.

Chicago, Ill. Baisi vėtra su perkunijomis prasinešė per visas pietines valstybes pabaigoje Balandžio mėnesio. Tik viename Chicage nuostolių padaryta iš sugriautų namų ir nuo gaisrų ant pustrečio milijono dolerių. O ką sakyti aplink kitus miestus, miestelius ir sodybas. Žmonių visur užmušta 261.

Štai valstybių surašas ir miestelių, ir kur kiek pražuta asmenų.

Illinois.	
Chicago ir apylinkė	8
Eldorado	5
Texas City	4
Carmi	4
Tennessee.	
Decherd	4
Fayetteville	15
Harms	5
Henderson	2
Hillsboro	3
Jackson	7
Medina	4
Memphis	6
Pulaski	20
Young's Cros'g	5
Somerville	5
Bolivar	1
Humboldt	4
Bells	6
Quito	3
Lula	4
Dealoach	2
Hanley	2
Clarksville	1
Alabama.	
Huntsville	3
Fayetteville	4
Danville	4
Hartseli	4
Harms	3
Lawrence Co.	daug
Arkansas.	
Centerville	20
Forest City	2
Mammoth Sp'gs	8
Plum Point	1
West Marion	2
Wheatley	4
Marriana	4
Hot Springs	2
Bee Branch	2
Heber	2
Wilburn	1
Caddo Gap	18
Zebulon	1
Georgia.	
Atlanta	2
Monroe	3
Mississippi.	
Horn Lake	18
Plum Point	1
Missouri.	
Alton	6
Cassville	4
Moody	3
Golden	11
Summerville	2
Pennsylvania.	
Pittsburg	4
Viso	261

Carnegie pranašauja pasaulio karą.

New York. Santaikos ideos propagotorius, plieno "karalius" Andrew Carnegie, pranašauja trumpoj ateityj karą Vokietijos su Anglija dėlei beperstojančių besiginklavimų ant vandens. Niekad taip pasaulio santaika nebuvus tokiame pavojuj—sako Carnegie, kaip kad šiame laike. Anglija mato, kad Vokietija stengiasi ant vandens su savo kariškais laivais ją aplenkti. Vokietija-gi negali kantriai žiurėti į Anglijos galybę ant vandens. Prancija, Japonija ir Rusija dirbdina vis šarvuočius. Taippat ir Austrija didina savo laivyną. Europa patyrus, jog karas kabo kaip ant plaukc ir jis tuojaus bile kur galįs išsiveršti.

Keistai išrodo p. Carnegie tokie pranašavimai, o juo keisčiau, kad jis save palaiko už santaikos "aniolą", o tuo tarpu yra didžiausiu pasaulyj kapitalistu. Taigi klausimas, kas karams kaltas, ar ne kapitalas ir tie patįs ponai, kaip kad ir Carnegie?

Prieš imigracija.

Washington, D. C. Andai senate perskaityta valstybės Ohio legislaturos rezoliucija prieš ateivius. Minėtos rezoliucijos nei vienas tos valstybės senatorius nenorėjo skaityti, todėl aną perskaite didis ateivių priešininkas, senatorius iš Mississippi McLaurin. Rezoliucijoj apreikšta: kadangi atplaukimas kas metai kraštan aplink milijono imigrantų gresia amerikoniškoms institucijoms ir darbininkams; kadangi dabar kiekvieną dieną imigrantų klausimas nuolatos prieš guli ir laukia išrišimo; kadangi muitų tarifos revizija turi per tikslą Ameriką apsaugoti nuo pigių svetimžemių darbininkų, pertat valstybės Ohio generališkas susirinkimas reikalauja išleisti aštresnius įstatus prieš imigrantus, idant tuo budu butų galima apginti šio krašto piliečius, kaip čia gimusius, taip ir naturalizuotus nuo imigrantų užplaukimo.

Kas Amerikoje butų be imigrantų, tai Ohio legislatura tą klausimą visai pamiršta.

Draugovė su bilijonu kapitalo.

New York. Draugovė su kapitalu bilijono dolerių — štai naujas projektas, išgalvotas gelžkelių "karaliaus" E. H. Harrimano, kuris stengiasi tuo budu suvienyti vienon bendrovėn ir po viena administracija visus gelžkelius, reprezentuojamus liniją "New York Central". Keliolika įžymiausių korporacijų advokatų Chicagoj, New Yorke, Cincinnati, Clevelande ir Buffalo dabar apdirba naują projektą tai milžiniškai draugovei, kuri turi but veikmės vainikas milijonieriui Harriman. Tokia milžiniška draugovė—tai nemenkas daiktas sutvarkyti. Po viena administracija turėti 12.000 mylių gelžkelio—tai ne juokai. O vienok tas dalykas genijališku sutvarkymu bus milžiniškiausia draugovė susinešimų pasaulyj.

Bekerienė laisva.

Philadelphia, Pa. Andai čia areštuota Bekerienė, pareikalavus Rusijos šnipams, po kelių dienų vėl paleista, kadangi Rusijos konsulas nedrįso įnešti teisman bylos prieš ją. Tuotarpu Politiškųjų Pabėgėlių Apginimo Lyga jau buvo besirengus rusę Bekerienę ginti prieš caro valdžią.

Užmokėjo 2.000.000 dol. pabaudos.

Austin, Tex. Čionai andai atlošta paskutinis aktas valstybės Texas su žibalo kompanija "Waters—Pierce Oil Co." Kaip žinoma valstybė laimėjo, nes teismas minėtai kompanijai už įstatų peržengimus užkrovė 2.000.000 dol. pabaudos ir galų gale kompanija bus priversta užmokėti. Taigi andai valstybės, kompanijos ir bankų valdininkai dvejuose dideliuose automobiliuose atgabeno tuos pinigus ir sudėjo valstybės bankan kaipo pabaudą.

Žuvo ir nesurandama.

Kansas City, Mo. Reguliariškoji karumenė veltui darbuojasi sugauti ir suimti nesenai sukėlusių maištus indijonų vadą, žinomą vardu "Pasiutęs Žaltys. Jisai pasislėpė neprieinamuose miškuose ir kalnuose pav. Creek Okla. taip atvangiai, kad jo niekas niekur negali surasti.

Arklio savžudybė.

Newfield, Me. Nekoksai James Bridges iš Personfield pasakoja, kad jo arklys papildęs savžudybę. To visko buta sekančiu budu: Arklys pats nuėjęs į maluno tvenkinį ir, įmerkęs snukį į vandenį, taip ilgai laikęs, ramiai stovėdamas, kol ant vietos nenugaišęs. Norints tą pasakojimą daugumą patvirtina, bet ar-gi kas gali įtikėti kiškio pasakoms?

Unijos kovoja su džiovą.

Springfield, Ill. Organizacijos "Illinois Federation of Labor" viršininkai pastaraisiais laikais labai ėmė interesuoties kova su džiova, pertat nesenai viršininkai išleido visoms unijoms atsiliepimus, idant jos kieku galėdamos prisidėtų prie kovos su džiova, kuri tankiausia smaugia darbininkus.

Naujas budas.

New York. Ligonbučio Harlen chirurgas andai atliko nepaprastą operaciją, idant apsaugoti koją nuo amputacijos.

Ligonbutin atgabenta 6 metų vaikas Leo Garroden su baisiai sužeista koja, kuriai amputacija buvo neatbutina.

Chirurgas pasirengė prie operacijos, bet vieton koją nupiauti, išgrežė sveikame kaule skylę, sudėjo sulaužytus kaulus ir sidabro viela tvirtai surišo.

Daktarai tvirtina, jog toji nepaprasta operacija išgelbės vaikui koją.

Darbininkų Reikalai.

Brooklyne, N. Y. Labor Lyceum salėj buvo darbo pažangos kliubo (Progressive Labor Club) banketas, kuriame dalyvavo daugiau šimto asmenų.

Susirinkimo pirmininkas B. J. Might perstatė 10 kalbėtojų, kurie pajudino savo kalbose darbininkiškus klausimus. Daugiausia kalbėta tuo tematu: "Ar dabartinės pramonėje sąlygos leidžia numušti darbininkams mokestis?

Taigi visi kalbėtojai išreiškė savo opinijas, jog dabarties ekonomiškos sąlygos visiškai neišteisina kapitalistų, kurie darbininkams mažina mokestis.

Kalbėtojai Casey ir Hunter išreiškė persitikrinimus, kad jei kareivija, įstatimdavystė ir legislatura atsiranda kapitalistų rankose, tatai darbininkų prideryste vienyties į darbininkiškas partijas ir paskui grumties su kapitalistais už geresnį gerbuvį.

Pagalios susirinkusieji išreiškė protestą prieš kapitalistus, išnaudojančius darbininkus.

Generališkame straikuojančių kurpių susirinkime, Portsmouth, O., nutarta apskelbti straikas užbaigtu ir visiems darbininkams sugrįžti ant darbo. Tiktai vienoj Shelby dirbtuvėj straikuojama, kurioje jau 12 savaičių užlaikoma straiklaužiai.

Scrantone, Pa. atsibuvo andai konferencija kietosios anglies darbininkų unijos perstatytojų, idant susitaikinti su darbdaviais ir padaryti kontraktą ant tolesnio laiko.

Konferencija užsibaigus pasekmingai, nes anglekasių atstovai vienbalsiai priėmė kontrakto su kompanija turinį, kurį ir pati su kompanija jau seniau buvo pripažinus.

Kovencija buvus iš trijų distriktų anglekasių. Kontraktas abiem pusėm patvirtintas Balandžio 29 d. mieste Philadelphia. Sutartis tokia pat, kai kad buvus per pereituosius trejus metus, tik su sekančiais dadėjimais ir pataisymais:

Laikas, kuris bus apmokamas už naują darbą, nebus mažesnis už laiką, apmokamą pagal straiko sutaikymo komisijos pastabų už panašios ryšies seną darbą.

Taikos komisijos paliepimai ir nutarimai, leidžianti rinkti unijai apmokėjimus iš anglekasių prie gavimo užmokesties, palieka senoviškieji tol, kol toji sutartis bus veikmėje.

Anglekasys, dirbantis kietos anglies kasyklose, ir pavarytas iš darbo už prigulėjimą prie unijos, turės teisę apeliuoti į taikos komisiją, kuri stengsis tą reikalą peržiurėti ir atlikti.

Jei bent kurioj kasykloj užgimtų kokie nesusipratimai sulyg sutarties, tada anglekasiai pirmiausiai tuos dalykus privalo apkalbėti su savo "foremanu", kol reikės kreipties prie taikos komisijos.

Anglekasyklų savininkai laikas nuo laiko turi skelbti mokesčių sąskaitas, ant kurių turi but kompanijos vardas, anglekasio vardas, vardas kasyklos, kurioj dirba mokesties suma ir ryšis darbo, kurį duotas anglekasys dirba.

Anglekasių unija valdiškai nepripažinsta pagal sutarties (kontrakto) pastabų, kadangi anglekasiai tą reikalavimą iš sutarties išmetė.

Chicago, Ill. Jureiviai, kurintojai, virėjai ir jų pagelbininkai, dirbanti ant ežero garlaivių ir drobeldinių laivų, priklausančių kompanijai "Lake Carriers Association", andai pametę darbą sustraikavo. Straiko priežastimi—nepripažinimas kompanija darbininkų unijos ir neišpildymas reikalavimų sulyg mokesties ir darbo pagerinimo. Toji kompanija daugiausia užsiima vežiojimu medžių, rudos ir javų.

Prasidėjus straikui Chicagoj, unijos valdybai liepiant ir kitur uostuose darbininkai sustraikavo. Kadangi prie minėtos "Lake Carriers Association" kompanijos dirba 8.000 viršuj minėtų darbininkų, tai apskelbtas straikas diktokai suparaližuos visokį aut ežerų judėjimą.

Tečiaus unija su straiko išlošimu dvejoja ir jei anai ne taip seksis, tuokart ji pakvies į straiką visus kitus jureivius, tarnaujančius ant pasažierinių garlaivių. Tuomet pames darbą 15.000 darbininkų. Kompanija dalimis priimdinėja straiklaužius, bet tie negalės atlikti savo užduoties ir kompanija turės daug nuostolių.

Mieste Toluca, Meksike, įsiutęs nekoksai P. Gesundino ant savo sužiedotinės, Modestos Fuentas, kuri nenorėjo su juom nuo savo tėvų pabėgti, jai su peiliu suvarstė, padarydamas 62 žaizdi ant jos kuno. Mergina tuojaus numirė. Paskui jis parašęs ant korčiukės pasargą, idant jo niekas neieškotų ir negaudytų, nes ir tą subadysiąs, korčiukę su peiliu prismeigė prie merginos krutinės ir pats pabėgo. Tečiaus policija žmogžudį suėmė ir kalėjiman uždarė. Arti tos papildymo piktadarybės vietos, ant magui lapo atrasta kruvinais pirštais pabrieztas sekantis parašas: "Čia atsibuvo išpildymas ištarmės iš pavydumo".

"KATALIKAS"

yra didžiausias savaitinis laikraštis, išeinantis kas Ketvergas. "Kataliko" kalba aiški ir smagi pasiskaitymui. "Katalikas" turi daugiausia užsimokėjusių skaitytojų. "Katalikas" skaitomas netik Amerikoj, bet ir Lietuvoj ir kitur.

"Katalikas" netarnauja jokiai politiškai partijai, bet lietuvių visuomenei. "Katalikas" neužsiima jokiomis tarp lietuvių agitacijomis, bet yra laikraščiu dėl informacijų, naujienų ir mokslo. "Katalike" kožną savaitę daugiau žinių telpa negu kituose bent kokiuose lietuvių laikraščiuose per kelias savaites. "Katalike" skaitytojas kas savaitė atras viską, žinos, kas veikiasi visame pasaulyj; kituose lietuvių laikraščiuose to nerasi, nes kiti rašo tik apie savo partijų reikalus. "Katalikas" taip nedaro. Jame rasi įvairias žinias, o net ir platesnius pranešimus, ką rašo kiti Amerikos ar Lietuvos lietuvių laikraščiai.

"Katalikas" lėšuoja:

Amerike, Kanade ir Meksike metams.....$2.00
pusei metų.....$1.00
Europoje, Lietuvoje ir kituose kraštuose metams.....$3.00
pusei metų.....$1.50

"Kataliko" dovanos:

Kas užmoka už "Kataliką" prenumeratą čieliems metams, gauna dovanų mųsų spaudos knygų vertės nemažiaus 50 centų, o ant Naujų Metų gražų sieninį lietuvišką kalendorių su katalikiškomis ir tautiškomis šventėmis. Visas skiriamas dovanas pilnai užsimokėjusiems skaitytojams siunčiama savo lėšomis.

"Kataliko" kontore atranda didi lietuviškų knygų krautuvė. Galima gauti visokių lietuviškų knygų dvasiškų ir svietiškų, kokios tik kada buvo Prusuose, Lietuvoj, ar Amerikoj išleistos. Naujausi lietuviškų knygų išleidimai taipgi pas mus randasi. Knygų kainos labai prieinamos, o ypač savos spaudos. Prie knygų krautuvės taipgi parduodama pigiai rožančiai, škaplieriai, didi ir maži šventųjų paveikslai, popieros laiškams rašyti su pasveikinimais, dainelėmis ir kitokie reikalingiausi lietuviams daiktai.

Didis "Kataliko" naujai išleistas kataliogas pareikalavus duodamas veltui. Katalioge galima atrasti viską, kas ko sau reikalauja. Kataliogas ant pareikalavimo siunčiamas ir į kitus miestus veltui.

"Kataliko" kontore atsiranda biuras pinigų siuntimui į visas svieto dalis. Kasdiena išsiunčiama tukstančiai ir geriausia bei greičiausia atsiekia paskyrimo vietą. Parduodamos taipgi šipkartės ant visų linijų laivų į krajų ir iš krajaus. Gaunama šimtai dėkavonių už gerą ir greitą kelionę per juras.

"Kataliko" didžioj spaustuvėj atliekami visokie spaudos darbai, nuo didžiausių iki mažiausių. Spaudinamos knygos, konstitucijos, plekatai ir tt.

Rašant laiškus ir siunčiant pinigus, visada ant laiško padėkite antrašą:

JOHN M. TANANEVICZE,
3244 So. Morgan St.,
Chicago, Ill.

Savaitinis Kalendorius

Gegužis 1909 m.

6 k. Jono aliejuje.
7 p. Domicelės panos.
8 s. Stanislovo vysk.
9 N. Gregoriaus vysk.
10 p. Izidoriaus artojo.
11 u. Mamerto vysk.
12 s. Nereušo ir Pankrasco.

REDAKCIJOS PATEMIJIMAI.

Balandžio 27 dienos telegramai apskelbė pasauliui, kad Turkijos despotas sultanas Abdul Hamid nuo sosto prašalintas, o jo vieton pašauktas sultano jaunesnis brolis Mehmed Rechad Effendi, kuris save pasivadino Mahomet V. Abdul Hamido prašalinimo nuo sosto aktas tesėsi vostik 40 minučių. Mahometanų bažnyčios galvą Šeik-ul-Islam savo nutarimą parlamentan atsiuntė 10 valandą. Į penkias minutas parlamentas vienbalsiai apskelbė, jog Abdul Hamid nuo sosto prašalintas. Apie tą įvykusį faktą tuotuojaus pranešta Abdul Hamido broliui Mehmedui Rechad Effendi ir jis pakviesta užimti tuščią sostą. Tuojaus sostainėje Konstantinopelyj iš kanuolių iššauta 101 šuvis ant ženklo, kad Turkija turinti naują sultaną.

* * *

Čia reikia pastebėti jaunaturkių energiją, su kuriaja jie umu laiku Turkijoj padarė stebėtinas perversmes. Jie pernai iškovojo kraštui konstituciją. Parlamentas pradėjo veikti, bet reakcijonieriams toksai dalykų stovis nepatiko, tatai jie prikalbino sultaną panaikinti parlamentą ir greitai prieš jį padarė suokalbį. Vieną dieną netikėtai sultano karumenė užpuolė ant parlamento, visus pažangesnius atstovus išvaikė, o armijoje pradėta žudyti jaunaturkiai oficierai. Tečiaus jaunaturkių komitetas, kuris iškovojo konstituciją, rankų nenuleido ir nenusiminė, bet tuojaus savo pusėn patraukė armiją ir į kelias dienas su jos pagalba užpuolė ant Konstantinopolio. Į 40 valandų sostainė paimta ir sultanas nuo sosto pavarytas. Tai ligi šiam laikui dar negirdėta tokia protinga politiška perversmė. Ant despoto sultano susyk užpuolė bažnyčia, parlamentas ir armija ir jis perstojo buti sultanu. Tokios gražios sutarties, kaip pas jaunaturkius, dar negirdėta.

* * *

Nesenai New Yorke buta daktarų kongreso. Kongrese dalyvavo ir vienas Bostono profesorių Nixon Stanford. Jisai kalbėjo apie moterų skrybėles. Tarp kitko pasakė, jog šių laikų "mados" moteriška skrybėlė sveria 6—7 svarus. Kad skrybėlę palaikyti ant galvos, moteriškė po plaukais privalo padėti kelias "žiurkes" ir šiaipjau netikrų plaukų, kas viskas sveria vėl ligi 3 svarų, arba kad nelaiminga "mados" auka ant savo galvos kilnoja 10 svarų sunkenybę. Nuo to pasekmės, žinoma, koaršiausios. Kraujo cirkuliacija galvoje pertraukiama, nuo ko veidas išbalsta, akįs įdumba, plaukai naikinasi ir laikui bėgant visas veidas raukšlėmis apsikloja. Ar tai reikia dar didesnės moterims vergijos! — pasakė ant galo profesorius.

* * *

Mokslas ir pažanga greitu žingsniu žengia priešakin. Visokia žinia, tarnaujanti žmonijai, gamtos spėkas vis plačiau pažaboja ir paveda anas žmonijai naudoties. Šitai pastaraisiais laikais Amerikos astronomai (žvaigždininkai) užsimanė susinešti su Marso gyventojais, jei tokie ant minėtos planetos atsiranda. Ir dabar Marsas jiems visiems neduoda ramybės. Vienas astronomų surengė pleną, kad Birželio mėn. š. m., kuomet Marsas bus arčiausia žemės, bus galima Marso esybėms pasiųsti ženklus su milžiniškų veidrodžių pagalba. To darbo atlikimui reikalaujama 10.000.000 dol. Texas'o gyventojai taigi ir pasiulė minėtam profesoriui tą sumą, kuri busianti surinkta gyventojų aukomis. Tik dar nežinia, ar profesorius apsiims tokį milžinišką darbą, tokį keistą bandymą. Tečiaus viskas žmogaus genijui galima. O Europos astronomai tuotarpu sceptiškai tėmija į amerikonų pažangą.

* * *

"Tėvynė" praneša, jog šiemet sukakus 40 metų nuo pradžios lietuvių emigracijos į Ameriką. So. Bostono lietuviškos parapijos klebonas, kun. J. Žilinskas, iš sakyklos andai raginęs lietuvius, idant jie suvienytomis jėgomis apvaikščiotų tas 40 metų lietuvių emigracijos (išeivystės) sukaktuves. Kun. Žilinsko nuomone, lietuvių apvaikščiojimai turi but parengta visoj plačioj Amerikoj, kur tik gyvena saujalė lietuvių.

Amerikos Teismai.

Nesenai Vašingtono viršiausiue teisme apskelbta nepaprastai svarbi, bet mųs ateiviams labai užgaunanti, ištarmė, katra pažymi aiškų teisdarystės nuožmumą ir kapitalizmui prisilaižymą. Pasirodo tatai dabar aiškiai, kad Amerikos teismai tarnauja vientik kapitalizmui.

Ištarmė maždaug sekančiai skamba:

Svetimžemio šeimyna, negyvenanti (non resident) Jungtinėse Amerikos Valstybėse, neturi teisės reikalauti sau pinigiško atlyginimo už svetimžemio užmušimą Jungtinių Amer. Valstybių dirbtuvėse, kasyklose, ant gelžkelių ir abelnai prie bile kokio nors darbo.

Amerikos teisės apsaugoja tiktai savo piliečius ir jų šeimynas Jungtinėse Amer. Valstybėse gyvenančius, bet joms visai nerupi svetimžemių šeimynos, gyvenančios Europoje tuo pačiu laiku, kuomet svetimžemis dirba Amerikoje ir esti užmuštas.

Toji pasityčiojanti iš visokios teisybės ištarmė išduota reikale Giuseppe Majorano, italo, užmušto ant gelžkelio Baltimore and Ohio. Tą bylą vardu likusios Italijoje našlės vedė Italijos valdžia, kuri nesigailėjo pinigų, idant tą bylą perstumti per visus Amerikos teisdarystės laipsnius ir pagalios po ilgų tasynių tasai dalykas pakliuvo Vašingtono viršiausian teisman, idant paskui pagal to teismo nusprendimo butų galima daugiau panašių dalykų teisme pajudinti. Ir štai viršiausias teismas tą dalyką išrišo gelžkelio naudai ir tokiu budu užtvėrė kelią panašiems atlyginimo paieškojimams visoms toms šeimynoms, kurių gimdytojas arba gentis Amerikoje žuvo prie darbo.

Viršuj minėta ištarmė yra tiesiok bepavyzdinga sauvalybė. Viršiausio teismo opinijos negalima paremti ant nei vieno teisių kodekso, kadangi visame pasaulyj panašiuose atsitikimuose teisės nepažįsta tautų, nepažįsta piliečių, bet tiktai konstatuoja žmogaus mirtį, kuris padaro nelaiminga likusią šeimyną. Ant viso žemės apskričio, kur tiktai teisės lošia bent kokią rolę, už mirtį iš bile darbavietes kaltybės turi but atlyginama, jei tiktai tasai žmogus duotos darbavietės naudai dirbo. Taip visur daroma. Tiktai Jungtinėse Am. Valstybėse, kur laisvė ir asmeniška atvanga turi but palaikoma ant aukščiausiojo laipsnio, praktikoj netur jokio svarbumo. Galingos ir milžiniškos respublikos viršiausias teismas vieton ginti ir laikyti savo globoj prispaustuosius ir bėdinus, bepavyzdinga ištarme juos paveda kapitalizmui ant sudraskymo.

Tai-gi trustai visur ima viršų. Jie netik palaiko savo rankose valstybių milicijas — neskaitant policijos, šerifų, kuomet jiems atsieina nuo išalkusių darbininkų minių užsidengti — netik, kad Amerikos teisės jų nepriverčia įvesti pagerinimus į savo darbvietes, idant darbininko gyvybė nors dalimis butų atvangoje, bet jie net viršiausią teismą turi savo pusėje, atsisakant nuo visokio atlyginimo našlėms, kurios ir taip jau įvairių-įvairiausius vargus turėjo kentėti dar esant gyviems tiems skurdžiams, kurie sunkiai bedirbdami paaukojo savo gyvastis.

Viršuj minėta viršiausiojo teismo ištarmė yra antra paeiliui nekonsekvencija ir tai dar labai trumpame laike.

Andai tasai pats teismas sugriovė teisėjo Landis ištarmę, pagal kurios trustas Standard Oil Co. buvo nubaustas ant 29 milijonų dolerių pabaudos už įvairias savo krucijatas. Tasai teismas tiesiok pasakė, jog trusto pabauda esanti nekonstitucijinė. Ir trustas liko pergalėtojum ir vėl dirba krucijatas, bile tik sau surinkti daugiau milijonų.

Bet pastaroji teismo ištarmė sulyg italo, juo labiau charakteristiška, kadangi neparemta ant nei kokių atžvilgių, nei motivų, bet išduota taip, kaip reikalauta trustų. Jei taip toliau Amerikoje dalykai slinks ir vilksis, tai pagalios ir Amerikos piliečiai, nečiagimiai, panašiai bus traktuojami ir jiems bus atsakyta visokios privilegijos.

Ar-gi jau Jungtinių Amer. Valstybių teisdarystė imtų žengti Rusijos teismų keliais, kur nesutinkama teisybė ir kur globoje laikoma tik vieni juodašimčiai.

Visiškas atsižvelgimas į trustų reikalavimus, aplenkiant jau visus kitus atsižvelgimus, pasislėpusius po tos ištarmės kauke, tai aiški pasarga visiems Europos ateiviams, kurie dabar privalėtų labiau organizuoties, likties šio krašto piliečiais ir respublikos politikoje imti platų dalyvumą. Šiandie dar laikas, rytoj gal bus jau vėlu. Amerikos valdžia kadangi vis labiau apsunkina naturalizacijos išlygas ir vis daugiau apsunkina ateivius, kurie juk čia pastaraisiais laikais nemenką lošia solę.

Kas žino, kas gali but praslinkus porai metų. Kas žino, ar laisvoj Amerikoj nenukals valdžia naujų įstatų, kurie atims ateiviams visokias privilegijas. Reik žinoti, kad Jungtinės Amer. Valstybės kaskartas vis labiau virsta į imperijalistišką viešpatiją, kad senų republikoniškų dorybių vietą užima pasibiaurėtina korupcija, kad žvaigždėta veliava, įsimaišius viso svieto politikon, vis labiau teršiama ir jos grynybė nyksta.

Šiandie jau ne tos pačios Jungtinės Amerikos Valstybės, kokios pirmiau buvo prieš 25 metus. Galybė jas perdirbta į pilną ambicijos viešpatybę, imperijalizmas kaskartas vis aiškiau ant jų išspaudžia savo dėmę.

Jungtinės Amer. Valstybės priverstos draugauti su Peterburgu, Berlynu ir kitomis Europos sostainėmis, šiandie Vašingtonas mokinasi gudriosios politikos, jau ir dabar naudojasi intrigomis ir pašnabždėsiais ant ausies, už ką senovės jankis labai įnirtų ir tuojaus pašoktų kovon, nes tas viskas užgautų jo pilietiškus jausmus. Siandie Vašingtone ne vienus įstatus užgyrė Peterburgas, kitokius dar Berlynas. Šiandie Amerikos tauta išteisybės priversta smarkiai su savo valdžia susiremti, idant Vašingtonas neliktų kraugerio caro pakaliku. Ar-gi tai menko tautos susirėmimo su valdžia buta, kuomet virta kovos už Rusijos politiškųjų išdavimą? Ir norints tuo tarpu tautai nu sileista, tečiaus taisoma kitokie žabangai, kad su caru arba kaizeriu eiti išvien.

Pertat atkreipiama atidžia į visus ateivius lietuvius, idant jie, čionai atkakę uždarbiautų, stengtusi palikti piliečiais, nes štai, kaip matėte, kas veikiama su nepiliečiais.

Kapitalizmas viską užgriebia, o jam darbininkų likimas nerupi. Bet kad prieš jį šiek tiek atsispirti, darbininkams reikia didesnio susipratimo ir organizavimosi.

Elektriškas auklėjimo sistemas.

Šitai naujausi Amerikos dyvai. Sistemo išradėju ir sumanytoju yra Kalifornijos pedagogas, dr. L. E. Landone, dabojantis ilgus metus auklėjimo įstaigą Los Angelos'e. Jisai viename Amerikos laikraščių pasakoja to auklėjimo sistemo žingeidžias pasekmes. Dr. Langone priima pas save auklėti vaikus atkaklus (priešingus) ir, matomai, trumpame laike juos nuo tos atkaklumo ydos išgydo. Nepaprasta turi but išvaizda tos auklėjimo įstaigos, susidedančios iš poros kambarių vaikams, miegkambario, dirbtuvės ir valgyklos. Visuose kambariuose grindįs ir sienos išmuštos plona vario skarda, taja pačia medžiaga taippat išklota rakandai, stalai ir viskas. Papuošimas dailus ir išrodo visai nekaltas, tečiaus jame slepiasi pavojus. Šitai tasai visas išklotas varis sujungtas su elektros mašina tokiu budu, kad kiekviename atsitikime tas varis galima pripildyti elektrika. Atkaklus vaikas atiduotas auklėjimui nešioja apautuvus, kurių paduose sumušta vario vinutės, o rubuose visur riogso nepatėmytinai ploni vario vielukai, kuriuos galima su ranka palytėti.

Vaikas visuomet buna tuose kambariuose ir dr. Landone nuolatos jo pasielgimą tegali abservuoti. Auklėtoja ir tarnai turi apautuvus su gumo padais, vyresni vaikai, kurie gali turėti įtekmę ant atkaklų vaikų, leidžiami pas juos ir jie esą apsiavę kaučiuko kelinėmis. Kuomet dr. Landone nutėmija, kad auklėjamas vaikas rustinasi, ima ginčyties su draugais ir atkakliai pasielgia akivaizdoj auklėtojos, paleidžia silpną elektros sriovę, kuri jam užkenkti negali, bet visgi jam padaro nesmagumus. Vaiko nusistebėjimas, paleidžius sriovę pirmu sykiu, neapsakomas. Labiausia jisai stebisi, kuomet mato, kad kiti to nesmagumo neatjaučia. Kuomet-gi sustoja pykti ir rustinties, daktaras pertraukia sriovę ir vaikui nemalonus įspudis išnyksta. Vaikas išpalengvo persitikrina, kad jo atkaklumas gimdo jam tokius nesmagumus, tečiaus vis gi tų nesmagumų paties šaltinio nežino. Taigi, kuomet jisai tą dalyką ima suprasti, elektros sriovė esti rečiau jam leidžiama ir tuo budu vaikas iš atkaklumo pasitaiso ir esti paklusnu.

Dr. Landone tvirtina, jog jam tuo budu nusisekė daugumą vaikų išgydyti iš atkaklumo, nepaklusnumo ir rustumo. Beto, elektrika auklėjanti vaikų organizmą.

Sis-tas.

Rusijos kareivija.

Rusijos, arba geriau sakant caro, kareivija (armija), nežiurint į jos skaitlingumą, visados buvo niekam tikusi. Mandžiurijos pergalėjimuose Japonijos kareivija nors didžiai dėkinga savo gudrybei, tečiaus jai lengva buvo iš visų pusių apeiti netikusią Rusijos armiją. Rusijos viešpatijos organizmas ir jo sutaisymas palikęs užpakalyj, pasenęs. Tasai susenėjimas taigi ir atsimuša labiausia ant kareivijos sutvarkymo. Kareivijos administracija supuvus. Neatsižvelgiant į nuduotą visuotiną kareivijoje tarnavimą, bet novobrancų ėmimas lygus XVII metašimčiui. O kokias kareivio gyvenimas? Rusijos kareivis nuolatos atskirtas nuo išlaukinio svieto. Beto, jam draudžiama but induvidualistu, nes tas kvepia nuolatos revoliucija.

Kariški vadovaujantieji sluogsniai po istoriškųjų tradicijų įtekme išdirbo sau budus visai kitokius vesti didžius karus, negu tas daroma vakarų Europoj. Rusijos komendantai gerbia tris vadovavimo taisykles: užkabinimo persvarą, atrėmimo strategiją, su kuriaja norima savo priešą nualsinti (karas 1812m.), su durtuvais ataką. Rusijos vadai tik tuokart apsiima su savo priešu remties, jei turi daugiau kareivijos už savo priešą. Jiems neikados galvon neįneina mintis sugrupuoti kareiviją, gudriai išnaudoti lauko padėjimą ir operuoti rezervais. Jie tiktai vienatiniai stengiasi savo priešą sumalti kareivių daugumą, nes, girdi, Rusija visuomet tegali daugiau kareivių karo laukan pašaukti už visas kitas viešpatijas. Jie neatjaučia kareiviškų užsidegimų. Tiktai tiki savo brutatališkai fiziškai pergalei. 1812 m. tradicijinis Rusijos armijos pergalėjimas Napoleono, kareiviją visai nupuldė ir dabar jai neduoda pasikelti. Kiekvienas Rusijos oficieras ir šiandie dar aklai tiki, kad Rusiją galima apginti 1812 m. budu. Juk ir pats Kuropatkinas Mandžiurijoj panašiu budu taisė plenus, idant japonus nualsinti arba badum juos suvarginti. Pagalios tradicija, likusia po Suvarov'ui, yra atakas su durtuvais (boi v štiki): laisva patžudybė, nepaisant į šautuvų ištobulinimus.

Rusijos kareivija šimto metų bėgyj tik reguliaminuose persikeitė, bet dvasiškai palikus ta pati ir negali susilyginti su Europos kareivijomis. Rusijos politiškųjų sluogsnių vadovai tai žino gerai. Bet nei gali, nei turbut nenori to blogo panaikinti. Ir dabar Rusija su bile kuo kariautų, jei tik karo laukan tegalėtų išvesti dusyk tiek kareivių už priešą. Tuotarpu šiandie dauguma kareivių netur nei kokios svarbos.

Milžinai medžiai.

Kalifornijoje randasi miškas, susidedantis tik iš kelių dešimčių medžių, bet didžiausių ant visos žemės. Nesenai tame miške užgimė gaisras ir liepsnos kone visiškai jį sunaikino. Ko nesunaikino metašimčių dantys ir klimato santikiai, tą viską pasekmingai atliko keliomis dienomis ugnis.

Vienas tų miško milžinų, kuris savame laike nukirsta, o viduj buvo išdegintas, padarė 4 mtr. aukštą ir 50 mtr. ilgą urvą, kuriuomi net 25 mtr. buvo galima be pasilenkimo pereiti. Kito medžio kelme pataisyta grinčia, kurioj tegalėjo tilpti 15 asmenų. Apie didį tų nekurių medžių storumą, kurių vienas, pagal prof. Jordano liudijimus senesnis 8.000 metų, suteikia vaidentuvė smulkmeną, kad prie stalo, nupiauto nuo vieno kelmo, galėjo susėsti šimtas asmenų. Ant vieno milžino kelmo sutilpo skyrius raitelių. Ir tie kone visi medžiai ir kelmai sudegė. Tarp sudegusių milžinų buta taippat ir jaunesnių, kurie turėjo jau tris tukstančius metų prieš Kristaus užgimimą.

Marijavitai, o stačiatikybė.

"Russkoje Slovo" praneša, jog pastaraisiais laikais aukštesnėji stačiatikybės valdžia su dideliu įtempimu tėmija į besiplatinantį maarijavitų mokslą Lenkijoje ir Lietuvoje. Iš visų pusių nuo dvasiškių vyriausybės sinodas gavęs plačius referatus apie tos sektos besiplėtojimą. Pagal tų pranešimų, marijavitai vis arčiau glaudžiasi prie stačiatikių tikybos: pav. priimdinėja komuniją dviem pavidalais, o bepatybės (celibato) taisyklę pasirengę atmesti. Stačiatikių episkopai kreipiasi sinodan, idant pastarasis koveikiausia iš to apsireiškimo pasinaudotų su viltimi, jog marijavitus gal butų galima palenkti prie stačiatikybės. Pav. patariama įkurti specijališkas brolijas, kurių uždaviniu butų suartinti marijavitus su stačiatikiais. Tasai dalykas tuojaus sinode bus perkratytas.

Dinosauro mumija.

Dinosauro (prieštvaninio gyvuno) mumija atrasta smiltynuose netoli Lance Creek, Wyoming. Tasai prieštvaninis 18 pėdų ilgio gyvunas gulėjo ant nugaros, su galva nulenkta ant šono; pirmgalinės kojos ištiestos, pastargalinės suriestos ant korpuso. Ant škieleto randasi dar gerai užsilaikiusi oda, plona, nestorosnė kaip žmogaus. Rodosi tasai gyvunas nustipęs prieš metašimčius, ant sausos vietos, o saulė padarė savo, jį pavertė į akmenį, ty. į mumiją. Pagal New Yorko mokslininkų daleidimo, paskui smiltys suakmenėjusį gyvuną pridengė ir tokiu tai budu gal kokius tris milijonus metų išgulėjo. Tą Dinosaurą nupirko naturališkos istorijos muzėjus New Yorke.

ATIDŽIOS!

Pranešame savo gerb. Skaitytojams, jog tuojaus "Katalike" pradėsime spaudinti Bernatavičiaus apsakymą vardu

PAJAUTA
LIZDEIKO DUKTĖ
arba
LIETUVA XIV ŠIMTMET.

To apsakymo 1898 m. išėjus tik dalis ir tai prastu statrašu, o dabar męs išleisime ištisą, pagal naujos rašliavos. Iš lenkų kalbos tą apsakymą išguldė Jonas Montvilas.

S. L. R. K. A. Reikaluose.

Kasieriaus atsiliepimas.

Nesenai per "Kataliką" S. L. R. K. A. kuopoms pranešiau, kad vice-prezidentas Nausieda iš manęs paėmė bankų knygutes ir nenori atiduoti ir gal aš jų nematysiu vėl ligi ateinančio seimo.

Toksai vice-prezidento pasielgimas aiškiai skriaudžia mųsų Susivienijimą. Štai už praėjusį bertainį pas mane susirinko pinigų $5.555.01' iš jų vieną tukstantį galėčiau sudėti bankon. Neturiu bankų knygučių, negaliu juos bankosen padėti. Tie pinigai atneštų Susivienijimui procentą budami bankose, bet dabar nieko ir Susivienijimas turi nuostolius. Taigi gana aišku, kad vice-prezidentas Nausieda skriaudžia Susivienijimą ir man daro įvairius kėblumus.

Jei mane Seimas išrinko kasierium, tai aš turiu juom ir buti. Aš turiu užstatęs 15 tukstančių kaucijos, tai tik pakanka tokios gvarancijos, kad pas mane bankų knygutės butų. Žinokite tai, kad aš pinigus į bankas sudedu vienų-vienas, bet iš bankų išimti man vienam niekas negali duoti. Tai ar negali pas mane, kaipo pas kasierių, gulėti tos knygutės, kurios kas bertainis man reikalingos. Aš už laikomąjį ant savo rankų Susivienijimo turtą ir už palaikymą knygučių turiu sudėjęs, kaip sakiau, kauciją ir aš už viską atsakau, tuotarpu vice-prezidentas Nausieda neturi sudėjęs jokios kaucijos ir laiko pas save knygutes. Na, o kad jisai jas dabar kur nudėtų. Jis neatsako už tai. Jųs, Susiv. sąnariai, tuojaus prie manęs kibtumėtės. Ir ar mane už tai kaltintumėte?

Buvo Centro valdybos susirinkimas. Pasiėmė knygutes, kad peržiųrėti bankose pinigų teisingumą. Kaip paėmė, tai tiek ir temačiau. Rašiau pas jį kelis laiškus, bet negaunu nei atsakymo.

Bet su tuo dar neviskas. Jei seimas mane aprinko kasierium tai ir turiu juo buti aš, bet ne kas kitas. Aš už viską atsakau, jei man pasitikėta, jei aš reikalus atlieku pridera rančiai. Labai nesmagu, kad tokie ponai sauvališkai pasielgia.

Taigi dabar klausiu Susivienijimo kuopų, ką turiu daryti taip dalykams virtus? Tegul kuopos per "Kataliką" man pataria, ką reik daryti, nes jei kas atsitiktų, tai aš tiesiok pasakau, kad busiu nekaltas.

Beto, kuopoms turiu patėmyti, idant iš laiko apsižiurėtų su Susivienijimo išdu, nes jei man knygučių neduodama — tai taisoma kokie nors žabangai. Juk jųs žinote, kad dabar Susivienijime kova verda, tatai saugokite savo turtą, arba geriau priverskite vice-prezidentą Nausiedą, idant jisai sugrąžintų bankų knygutes.

Su pagarba
Kaz. Radzeviče,
Kas. S. L. R. K. A.

Mano pažiura sulyg S. L. R. K. A.

Męs prigulėdami į Susivienijimą, iš dalies daugiausia vargšai darbininkai, pasitikime daugiausia ant posmertinės ir labai mažas nuošimtis teprigul dėlei kitokių, aukštesnių siekinių.

Jau keletas metų praslinko nuo persiskyrimo Susivienijimo į dvi priešingi viena kitai dali ir vis dar buvo laukiama, kad mųs S. L. R. K. A. pastos tikrai pavyzdžiu visoms Amerikoje organizacijoms, nes pasilikus vieniems katalikams, tarp jų turėjo pražydėti santaika, meilė ir atviras darbavimosi Susiv. labui. Mat, manyta, jog visi esame vienokių nuomonių sulyg tikėjimo dalykų, tatai daugiau už ką nebus reikalo barties ir varžyties.

Pats kun. Milukas kitus kartus išsitaręs: "Kad tik sykį jau męs, katalikai, vieni paliksime Susivienijime, tai aš daugiau nesikišiu niekur. Tegul žmonės sau patįs valdosi, nes dabar visi nuolatos sako, jog kun. Milukas vis viską ardąs".

Tai tikri jo žodžiai ir tiems žodžiams daug pasitikėta.

Anuomet jis suardė Susivienijimą, nes matė, kad jam draudžiama buti jo caru. Pertat-gi dabar S.L.R.K.A. pažabojo ir vienas viskuom valdo. Tokiu tatai budu jis vistiek savo seną tikslą atsiekė.

Kun. Milukas, prisidengdamas katalikystės rubais, taip švelniai pataikė Susivienijimą įvaryti savo bučiun, kad šiandie jau nelengva jis iš to bučiaus paliuosuoti.

Jo žodžiai nesykį skardžiai skambėdavo: "Vyrai, męs katalikai, laikykimės ir nepasiduokime šliuptarniams", o sau vienas beabejonės mąstė: O jųs, asilai, asilai! Aš ant jųs galiu jot ir jumis važinėt, nes kiekvienas mano užmanymas įvykdomas ir ant visako ima viršų. Norėjau likties viso Susivienijimo galva ir likau, liepiau jums tylėt ir tylėjote".

Aišku tatai, jog ir šiemet jisai norės tą pačią politiką varyti. Ir tikėties reikia, jei kuopų atstovai leis jam seime bosauti ir neatims balso.

Kun. Milukui Susivienijimo labas visai nerupi, taip lygiai ir sąnarių nauda. Jam daugiausia rupi, kad iš Susivienijimo sau daugiau turėti naudos ir su savo "Žvaigžde" kaip su kokia "pumpa" traukti Susivienijimo paskutinius syvus.

Męs tiek privargę, tiek daug pakėlę rupesčių, kokios naudos tegalime laukti iš Susivienijimo? Na-gi 150 dol. posmertinės, tai ne juokai, kadangi dauguma draugijų moka pasmertinės tiek pat ir dar ligoje gaunama pašalpa.

Niekur iš kitur n'esant nei kokios pagalbos, tai tie 150 dol. palaidojimui kaip tik šykščiai pakanka; o sugrįžus našlė nuo kapų po vyro palaidojimui, įsikask pirštą ir busi soti, o jei dar keletas mažyčių prie šalies?

Teisybė, galima gaut ir 500 dol. posmertinės, bet kas gali tiek daug mokėti į mėnesį, o ypatingai dar senesniems.

Čia šneku ne į tuos, kuriems tokia posmertinė nei negalvoj, kadangi jie yra apsisaugoję savo gyvastis kur kitur, neku rie net ant kelių tukstančių ir lengvai apsimoka, bet į sau lygius vargšus, kuriems rytojus neužtikrintas, kad mums reikia didesnės posmertinės.

Seniaus dar S.L.A. sąnariai mokėdavo po 15c. mirusio labui, bet tas dalykas pasirodė visai negalimu daiktu, buta daug mišinio. Tasai mišinys, man rodos, paėjo iš to, kad seimai nesirupino tų visokių kliučių prašalinti.

Didžiausia tų kliučių buvo ta, kad Susivienijimas neikados neturėjo Centro sekretoriaus, kuris butų galėjęs iš to pragyventi ir atlikti atsakančiai jam pavestą darbą, kadangi dienomis turėjo užsidirbti sau maistą, o naktimis (save užmušant) dirbti Susivienijimui. Tas pat ir su dabartiniu sekretorium.

Antroji nemenkesnė kliutis tame, kad seimai visai neatkreipia savo atidžios į kuopų sutvarkymą, Centro knygose sąnariai surašyti po numeriais, o kuopų knygose vėl savaip vedama, norints taipgi su numeriais, kurie su Centro knygų numeriais visai nesutinka. Pav. vieną sykį ant prisiųstos mokesčių dekleracijos pirmiausia parašyta Jonas, antrusyk jau Petras arba Ignas ir t.t.

Tokiu tai budu Centro sekretoriui traukiant į knygas reikia dėl kiekvieno vardo vartyt kartkartėmis dekleracijos lapus, o jei dar esama skaitlingos kuopos.

Kodėl-gi kuopų knygos negalėtų but ypatingai padirbdintos, kaip ir Centro (kas daug jų padirbdinus pigiai atsieitų) ir užvestos tinkamai su numeriais Centro knygose, dėlei ko sumažėtų darbas ir neatsitiktų tiek daug klaidų.

Tokią tvarką buvau bandęs įvikdinti, bet nekurios kuopos nesuprato mano minties, kitos suprato klaidingai, o dar kitos visai nenorėjo tos permainos daryti savo knygose (tik vien p. Kasulaitis).

O kurios tai padarė, kaip antai Mahanoyaus kuopa, šv. Rožančiaus dr. Shenandoah'e Scrantono kuopa, tai ir šiandie tą randa p. Krušinskas, bet jei seimas to pareikalautų, tai ir visos kuopos tokią pat knygose tvarką įvestų.

Tai-gi ar nebutų galima vėl už mirusius posmertinės mokėti po 15c. nuo sąnario. Žiurėkis, jau tik nuo 4.000 sąnarių susidarytų 600 dol., o kas butų viršaus 4.000 sąnarių, ty. viršaus 600 dol., galėtų likties išde. O dar pasidauginus sąnarių skaitliui, butų galima už mirusius mokėti tik po 10 c. arba ir mažiau.

Paties Susivienijimo užlaikymui metams galima mokėti kad ir po vieną dol.; tegul tatai nors 20 sąnarių per metus mirtų, mokant kiekvienam po 15c., tai pasidarytų kiekvienam lėšų 4 dol. O kur-gi posmertinės pašalpos skirtumas?

Taippat mokant po mažai netaip sunku, negu antsyk daug; o kuopų kolektoriai tokiu budu galėtų surast ir naujų sąnarių daugiau tankiai bevaikščiodami; žinoma, jiems turėtų but skiriamas nuošimtis, nes jau dabar neprivalome reikalauti, kad vienas visų naudai dirbtų ir dar veltui.

Patariu, idant šiemet Centro sekretoriaus nerinktų tokio, kuris reikalauja kitur sau užsidirbti ant pragyvenimo. Tegul sekretorius gauna algos mažiausia nors 40 dol. mėnesiui.

Kas lytisi "Žvaigždės", mano nuomone jis organu toliau negali buti, kadangi "Žv." leidėjas pats sulaužė kontraktą, padarytą keturiems metams, atsisakydamas talpinti kuopų protestus. Antraip vertus — butų amžinas lietuvių katalikų aklumas duoties taip save paverst nieku. Turime jausmus, tatai nuo Susivienijimo ir tą slogą, kun. Miluką, prašalinkime!

Jei jau "Katalikas" neapsimtų Susivienijimui patarnaut geriau už "Žvaigždę", tai geriau įsitaisyti savo locną spaustuvę, arba tiktai išduoti atskaitas, atspaudintas ant atskyrų lapelių.

O jei per nekurių kuopų neapsižiurėjimą ir nerangumą kun. Milukas vėl apžergtų Susivienijimą, tai veliju nieko nelaukus atsiskirti ir sau įkurti kitą Susivienijimą tokioj pačioj formoj, o kun. Miluko atminčiai pradėt rinkti aukas pastatymui jo stovylos ant Ellis Island šalia "Liberty" stovylos už "katalikų vienijime" atsižymėjimą.

S. Pranis,
36 kuopos sąnarys.

86 kuopos reikalavimai.

Męs, 86 kuopos sąnariai, per ištisus pastaruosius metus atydžiai sekėme S. L. R. K. A. reikalų bėgį ir kantriai tylėjome. Bet tylėti ilgiau nebegalime!

Štai mųsų tėmijimų rezultatai:

1. Kun. Miluko sauvaliavimas Susivienijime be nei kokių rubežių. Nei protestai, nei šauksmai jo širdies jausmų nesijudino. Jis paniekino visuomenės balsą. Tokia žmogysta yra labai kenksminga visuomenei tuo labiau, kad ji yra absoliutiškas organo bosas.

2. Kun. Kudirka neteisiai elgėsi. Jisai turėjo sušaukti Centro komiteto mitingą ir, išdavęs Centro valdybai atskaitas ir dokumentus, tuomet rezignuoti. To jis nepadarė. Kun. Kudirka suerzino kuopas ir pridarė Susivienijime riaušių paikais, neteisingais suspendavimais. Tai pamynimas V. Kristaus priesako "Mylėk savo artymą, kaipo pats save." Už visus organizacijoje blogumus atsako jos galva, kuri tuos blogumus pagimdė. Butinai tat reikia per ateinantį Cleveland'e seimą "pasirokuoti" su kun. Kudir-Kudirka, nes be bausmės negalima jo paleisti laisvai.

Todėlei mųsų kuopa nutaria:

1. Kun. Miluką prašalinti iš Susivienijimo, jei tas galima, o jei negalima, tai ant visados atimti jam balsas, ty. trumpai su juo atsiteisti.

2. Kun. Kudirką išbraukti iš eilės garbės sąnarių, nes jisai baisiai negarbingai pasielgė. O kadangi jam posmertinė atmokėta: aukso blyneliais, aukso laikrodėliais ir 75 dol. pinigais, tai butinai reikia jis priskaityti prie negyvųjų Susivienijimo sąnarių.

3. Kun. Milukui, K. Valukoniui, S. Čepukaičiui ir K. Radzevičiui, kurie pereitais metais neteisiai pasiėmė iš Susivienijimo išdo po 60 dol., jiems priskaityti tuos pinigus į posmertines, nes kitokiu budu jie neatsiteis.

4. Kadangi per seimą renkama knygų peržiurėjimui komisija, o išdo globėjai seime neturi ką veikti, tatai męs nerandame reikalingu daiktu, kad išdo globėjai butinai savo ypatose pributų seiman. Juodu savo nutėmijimus apie išdo stovį gali krasa seiman prisiųsti. Išdo globėjai turi buti nors pusėtinai apsipažinę su aritmetika ir renkami vieneriems metams.

5. Geras ir rimtas laikraštis, kuris rupintusi lietuvių katalikų reikalais, butinai mums reikalingas. "Žvaigždė," kuri pasibiaurėtinai gina tik vieno asmens reikalus, mums netinka. Seimo tatai dalykas parupinti atsakantį laikraštį.

6. Atkreipiame Susivienijimo sąnarių atidžią į kasieriaus p. K. Radzevičiaus, laišką, tilpusį "Kataliko" 16 numery. Mat, vice-prezidentas Nausieda užgriebęs bankines knygutes ir negražinąs. Tokią valdybos tvarką nupeikdami, primename p. Nausiedai, kad jisai nedrįstų daryti Susivienijime skandalų ir bankines knygutes kasieriui sugrąžintų.

Jonas Kunigonis,
Kuopos sekr.

Protestas

40 kuopos S. L. R. K. Amer.

Bertainiame susirinkime mųsų kuopa protestuoja prieš siuntimą seiman delegatų, kurie seime atstovauja svetimas kuopas. Juk pernai Chicagoj dauguma kuopų savo delegatų visai nesiuntė, tatai kun. Milukas iš Chicagos kuopų prisigaudė sau šalininkų ir seime priėmė už delegatus nesiuntusių kuopų. Panašiai elgianties, tai ir šiemet kun. Milukas Clevelande galės sau pulkus tokių delegatų prisimeškerioti arba savo lėšomis pakviesti iš kur kitur. Taigi mųs kuopa prieš tokius netikrus delegatus protestuoja ir reikalauja, kad "delegatas" iš vienos kuopos, neatstovautų kitos. Delegatas lai atstovauja tik savo kuopą, bet nelikitą kokią, kurios padėjimo nežino.

Gerbiami broliai ir sesers katalikai! Laikas mums susiprasti ir padaryti galą kun. Miluko sauvališkumui. Kun. Miluko "extra" delegatų visai nepriimkime seiman. Jei kurios kuopos negali siųsti delegatų, tai gali savo nutarimus ir reikalavimus seiman pasiųsti krasa, bet ne per kun. Miluko tarpininkystę. Tokie delegatai Susivienijimą skriaudžia, nes jiems rupi tik kun. Miluko asmeniški dalykai.

J. Lauraitis, prez.
A. Adomaitis, sekr.

Vietinės žinios.

Sveikatos padėjimas. Pereitoj savaitėj mieste pasimirė 596 asm., ty. 34 asm. mažiau už pirmbuvusią savaitę. Daugiausia žmonių miršta plaučių uždegimu. Oras nuolatos daug žmonių nuvaro į kapus. Dabar Gegužio mėnuo, o pirmose dienose buvo tokia dargana, sniegas su lietum, kad ir sveikiausias žmogus turi apsirgti. Miesto sveikatos skyrius beto gyventojams praneša, idant susilaikytų nors ištisą savaitę gėrę nevirintą vandenį. Geriaus vandenį atvirinti, atšaldyti ir paskui tik sunaudoti gerymui. Mat pastarųjų dienų bangos labai užliejo miesto kanalą ir tasai su savo sriove pasuko ežeran, tatai dabar ežere labai nešvarus vanduo. Toksai persergėjimas labai naudingas ir tegul lietuviai tuo naudojasi, priešingai-gi gal ne vieną liga gali nuvaryti į kapus.

Pastaba. Šiomis dienomis per gyventojų butus ims lankyties "The Chicago Directory" kompanijos agentai, kurie rinks vardus ir pavardes mieste gyvenančių žmonių, idant paskui jų vardus įtraukti miesto alfabetan arba "City Directory of Chicago". Taigi viršuj minėta kompanija mųs prašo, idant męs savo viengenčiams tą žinią apskelbtumėm ir patartumėm nenugąstauti, jei kur bute atsilankys kompanijos atstovas ir jam ant klausimo atsakyti. Butent pasakyti vardą pavardę ir užsiėmimą arba vertelgystę, t.y. savo biznį. Miesto gyventojų pavardės taip kasmetai surašoma. Tie agentai ant švarko turės tam tikrus ženklelius su parašu "City Directory of Chicago".

Santaikos kongresas. Nedėldienio vakare mieste prasidėjo antrasis tautiškas santaikos kongresas, kuris tęsis ištisą savaitę. Kongresan susivažiuota įžymių vyriškių ir moterų, beto dauguma mokslininkų. Pirmą dieną darbininkų organizacijos buvo išėjusios in corpore. Santaikos kongresai nors visur daromi, bet viešpatyščių besiginklavimas vistiek netur ribų.

Lietuviai šaudosi. Pereitame nedėldienyj miesto dalyj Town of Lake buta "dolerinio" pasilinksminimo vakare p. Kantovskio salėje po numer. 4421 Wood str. Trijų lietuvių susibarta už merginą. Tatai vienas jų, Frinskis (?) atsinešęs revolverį ir tenai saliune V. Žalbį ant vietos nušovęs, o S. Malinauską mirtinai sužeidęs, pats-gi pasprudęs ir dabar policija jo nesurandanti. Tai lietuvių darbeliai. Gerai dar, kad angliški laikraščiai apie lietuvius nieko nemini, bet nuolatos progai atsitikus rašo "polish". Taip ir tame atsitikime dienraščiai pagarsino, kad "polish" šaudėsi. Visą tą dalyką gal mums kas teiksis aprašyti plačiau, nes dabar gavome tik trumpas imformacijas.

Pasikorė. Pereitame nedėldienyj šv. Jurgio bažnyčioje ėmė šliubą nekoksai Rudis, lietuvis. Nedėldienio vakare linksmintasi ir pati jaunoji buvus linksma. Antrytojaus taippat buta. Tik utarninko ryte vyras kaszin su kokiu reikalu iš namų išėjęs ir sugrįžęs namo atrado savo jauną pačią pasikorusią... Ir priežastis niekam nežinoma, dėlko taip jos padaryta. Juodu gyveno palei Auburn ave., arti lietuviškos bažnyčios ant Bridgeporto.

VISKAS PASIBAIGIA GERAI.

Kad ir didžiausias sunkenybes turėtume pereiti, jos tuojaus buva užmirštos, mums sulaukus laimingos išeigos. Męs užmirštame visus skausmus ir nesmagumus sunkios ligos kaip tik męs pasveikstame vėl, bet mųsų mieriu visuomet yra pasiekti šitą laimingą išeigą kuogreičiausiai. Kadangi didžiausia ligų dalis prasideda nuo netekimo valgumo ir stiprumo, tai labai geras stiprylas, kaip antai Trinerio Amerikoniškasis Eliksyras Karčiojo Vyno reikia imti tuojaus. Šitas vaistas sutaisys varškinimo organus į jų normališką veiklumą. Kaip tik pastebėsi šituos organus pradedant vėl veikti, tai liga perėjo ir stiprumas grįžta atgal. Vartok šitą vaistą kuomet tik varškinimas sugenda, veidas išblyksta ar pagelsta, liežuvis apsitrankia, kuomet jautiesi pailsusiu.. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 S. Ashland ave., Chicago Ill.

Vincentas Linka,

Keliaujantis agentas Chicaje, ir apielinkėje, pas jį galima užsirašyti ir atnaujinti už "Kataliką", teipogi pas jį galima gauti pirkti visokias knygas.

J. W. ZACHAREWICZ,
Notary Public, Real Estate ir Insurance.
Examinavoju Abstrictus, ir atlieku kitus visus reikalus Notariusso pigiai ir atsakanczial. Visą savo darbą gvarantuoju. Eikit pas lietuvį o ne pas svetimtautį.
917-33rd St.
Tel. Yards 5423.

Pasargos Skaitytojams!

1) Raszant laiszką į „Kataliko" redakciją visada paraszyk aiszkiai savo vardą, pravardę ir adresą.

2) Jeigu nori permainyti savo adresą, visada paduok savo senąjį adresą, o paskui naują. Jeigu pats ne moki gerai raszyti, tai adresą duok kitam paraszyti. Teipgi, jeigu ne žinai kaip toj ulyczia vadinasi, tai pažiurek gerai ant liktarnos, o tąsyk paraszyk adresą.

3) Pinigus į „Kataliko" redakciją gali siust registruotoj gromatoj, arba iszpirk „Money Orderį" ir siųsk prastoj gromatoj. Iszpirkęs „Money Orderį," ne laikyk pas save, tik tą didesnę melyną korczikę prisiųsk į redakciją prastoj gromatoj, o baltą mažą pasilaikyk pas save.

4) Siunczlant mažiaus kaip vieną dolerį, gali prisiųst paczto markėmis, bet jeigu siųsi daugiau negu dolerį ar ir daugiaus, tai siųsk pinigus per „Money Orderį". Siunczlant markes, reikia nesuszlapinti ir įdėti liuosas, kad nesuliptu, nes sulipusias markes nepriimsime už pinigus.

5) Raszant į „Kataliko" redakciją korespondenciją, visada reikia apraszyti gryną teisybę ir padėti savo tikrą vardą ir pravardę, nes be to tokios korespondencijos netalpįsime į laikrasztį.

6) Korespondencijas talpiname tik vien prisiųstas nuo skaitytojų, nuo ne skaitytojų jokių korespondencijų netalpįsime.

Meldžiame godotinų raszėjų gerai temyti ant paduotų augszcziau paminėtų pasargų, kadangi tokiu budu palengvysite musų darbą prie atsakinėjimo laiszkų ir Jųs patys greicziaus gausite atsakymą.

„Kataliko" Iszleistuvė.

PINIGAI!!

Ar nori, kad Tavo pinigai gerai ir greitai suvaikszcziotų į krajų? Tai, Brolau, siųsk per „KATALIKO" redakciją, o pinigai už 14 dienų bus vietoj ir nei vienas centas neprapuls.

Daugumas musų brolių papuola į nagus žydų, žydbernių ir kitų svetimtauczių, kurie tankiausiai subankrutija, na ir žmonių pinigai tokiu budu prapuola. Juk jau vienas žydas davė labai gerą paveikslą dėl lietuvių, kurs ne vieno nunešė sunkiai uždirbtus centus. Ne vienas lietuvis verkė savo sunkiai uždirbtų centų! Ar gal neteisybė?

Teip, Broliai Lietuviai, vienintėliai tik galite pinigus siųst per „KATALIKO" redakciją, o tada galite drąsiai tikėt, jog Jųs pinigai neprapuls, bet nueis į paskirtą vietą į 14 dienų.

Norėdami užbėgti toms visoms nelaimėms ir nuo žydų bankrutų apsaugoti, įsteigeme Didžiausią, Teisingiausią Lietuviszką Offisą siuntimo pinigų. Taigi „Kataliko" redakcija yra geriausiai įtaisyta už visas kitas lietuviszkas redakcijas, nes turi savo locnas gazu varomas maszinas dideles ir mažas, inžinus, didelę spaustuvę, puikus offisas, didelė krautuvė knygų, vertės kelesdeszimt tukstanczių dolerių. Teipgi turi geru muriniu du namu ant geros vietos, nes nuo lietuviszkos bažnyczios matyt vertės $12.000 (dvylikos tukstanczių dolerių) ir be jokios skolos. „KATALIKAS", tai yra didžiausias Bankinis Kantoras, isz kurio plaukia szimtai tukstanczių pinigų į krajų. Norėdamas pinigus siųsti ar su kitokiais reikalais, visada adresuok ant vardo „Kataliko" Iszleistojo szitelp:

J. M. Tananevicze,
3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Knygos mųsų locnos spaudos.

245 **Siapus ir Anapus Grabo.** Parasė J. Gerutis, 1903 m. Spauda ir kaštais "Kataliko", 3244 So. Morgan St., Chicago, Ill., pusl. 184. Knygos spauda labai daili, popiera gražiausia, o ir rašliava nepaprasta, teip jog tai knygai nieks nieko negali užmesti. Toji knyga atsižymi tuomi, jog ją gali skaityti kaip dievotas, teip ir bedievis, kaip mokslinčius, teip ir prasčiokėlis, kaip turčius teip ir pavargėlis — kiekvienas joje atras tikrą teisybę, paduotą šv. Rašto ir gilnai apmąstęs supras, ar jis teisingu ar blogu keliu skubinasi prie amžinojo grabo. Supratęs toje knygoje paaiškinimus, kiekvienas skaitytojas ant valandėlės pažvelgs į savo buvį ir tuokart apie amžinastį gal kitaip manys. Ši knyga tokia ir yra, kuri visiems be jokio melo išaiškina kaip apie žmogų, teip ir jo smertį, pasaulę, jos sutvėrimą ir pabaigą apie visas dangaus planetas, kurios su mųsų žeme ore skraidžioje. Viskas parodyta ant paveikslėlių, kur jų atsiranda kelioliką. Knyga moksliška. Prastuose apdaruose tik.....75c
Drutuose apdaruose su paauksuotais antgalviais.....$1.00

246 **Rymo-Katalikiškas Didesnysis Katekizmas.** Parašė kun. J. Deharbe D. J. Lietuviškoje kalboje pagerintas ir naujai išleistas su paaiškinimais, yra tinkamas dėl mokslainių, pusl. 199.....50c

247 **Nauja Chrestomatija. Dėl Lietuviškų Mokslainių Amerikoje.** Dalis I. Surinko P. B., pusl. 155....50c

248 **Nauja Chrestomatija. Dėl Lietuviškų Mokslainių Amerikoje.** Dalis II. pusl. 212.....50c

N. A. LEIKIN.

Musiškiai Užsienyje.

Juokingas aprašymas kelionės į Paryžių ir atgal Mikalojaus ir Glapiros Ivanovų.

Išguldė Magnus Parvalkietis.

TOMAS I.

(Tąsa).

— Je vous en prie, monsieur — atsakė pardavinėtoja, atskaičius laiškelius ir pinigus.

— Meili tauta, už tai ją myliu. Visi sako: že vu pri; visi dadeda mosje — tarė gerėdamos Mikalojus. — Na, Glaša, dabar eikiva į valginyčią, kur patarnauja tirolkės su ragais. Juk reikia pajieškoti vietos rašymui laiškų. Prie tos progos prisižiurėsiva toms tirolkėms.

— Eikk! Eikk! Laimingą turi prigimimą, mangi dreba kojos iš persigandimo ir linksma butų kur-nors atsisėsti, kitaip už jokius turtus sviete n'eičia į jokią valginyčią — atsakė Glapira.

Abudu nuėjo į aludę, kur tarnavo tirolkės.

XXXIX

Aludėje, kurioje stovėjo daugybė mažų stalelių, prikimšta buvo žmonių. Prie stalelių svečiai gėrė alų ir rašė laiškelius pas pažįstamus ir gimines. Tarp stalelių bėgiojo garsonai, o daugiausiai moters su žaliomis vilnonėmis kelinėmis, baltomis jekėmis su plačiomis rankovėmis, pagrąžintomis juodais kaspinais iš priešakio ir užpakalio. Aptaisymas moterų galvos buvo plačios, juodos juostos, prisegtos ant galvos su daugybe kaspynų, kurie pasikeldami į aukštą, išrodė kaip ragai. Moters nešiojo alų ir juodilnyčias su plunksnomis dėl rašymo laiškų; dėl daugumo svečių stokavo juodilnyčių ir priversti buvo rašyti paišiuku. Prie vieno stalelio Mikalojus patėmijo angliką, kuris buvo toks meilus ir keltuvėje davė Glapirai bonkutę spirito. Priešai angliką gulėjo kupeta atvirų laiškelių, ištikro apie kokis šimtas. Sėdėjo vienok labai užsimąstęs, turbut mąstė ką turi rašyti ir galu rankutės krapštė galvą. Mikalojus su Glapira atsisėdo arti jo.

— De bjer — pasakė Mikalojus ir priėjo viena iš tarnaujančių moterų. — De — dadėjo, rodydamas du pirštu, paskui nusijuokė ir kalbėjo toliau: — Ak tu raguote! raguote! Prisipažink, ar daug šiandien subadei ragais. Glaša, paaiškink tai jai prancuziškai.

— Ar tau galvoj negerai pasidarė? — tarė užgauta pati. — Jis mano akiveizdoj pradeda mylėties su merga ir liepia man dar paaiškinti prancuziškai.

— Ką-gi tu vėl? Juk ji nepaprasta merga, bet garsonas moteriškė — atsakė Mikalojus.

— Gana jau to. Alle madame ir atnešk alaus.

— Deux bocks? — užklausė tarnaitė.

— Bjer, Bjer ir daugiaus mudviem visai nereikia — atsakė Glapira, supratus, kad žodžiu "bok" reikia dasiprotėti kokia tai striova ar gerymas. Kokį-gi tai alų turi atnešti?

— Gal "bok" reiškia juodilnyčią.

— Juodilnyčia prancuziškai ankrier. Tai aš žinau. Lankyti pensijoną ir nežinoti kaip juodilnyčia vadinasi, butų nuodėmė neatleidžiama.

— Taigi paprašyk atnešti juodilnyčią. Rašysiva laiškus. Ei! tarnaite — pašaukė Mikalojus, bet ana visai neatsiliepė.

Už kokios minutės vienok sugrįžo su dviem stiklais alaus ir pastatė ant stalelio.

— Lankrier! Aporte lankrier — tarė atsigrįždama į ją Glapira.

— A present nous n'en avons point, madame — atsakė, ištiesdama rankas. Si vous voulez un crayon*) — pratarė, ištraukdama iš kišenės paišiuką.

— Ar galima rašyti paišiuku? — užklausė Mikalojus, vartydamas tarp pirštų paišiuką.

— Ecrivez seulement, monsieur, ecrivez — pažadino tarnaitė, supratus vienok, kad jos žodžių abudu nesuprato, dadėjo: — Tout le monde ecrit avec le crayon**).

— Rašyk paišiuku. Kas-gi ten tame taip svarbaus. Visi rašo paišiuku — tarė Glapira.

— Negražu. Aš noriu parašyti pas Aleksieją Petravičių, su kuriuom esava sargybos sąnariais, ir pas taip aukštą asmenį, manau butų užgavimas rašyti paišiuku. Gali teisingai supykti, juk tai šviesiai-galingas.

— Juk pasiųsi laišką iš padangės, taigi neturėtų supykti. Garbė Dievui, kad ant bokšto gavai bent paišiuką. Rašyk! Rašyk!

Mikalojus parašė laišką tokio turinio:

"Šviesiai Galingas Tamsta, Aleksiejau Petravičiau! Dabar esmu ant parodos bokšte Eifelio, su giliu atjautimu atsiminiau Šviesiai Galingojo Tamstos asmenį ir sudedu prie Jo Mylistos kojų mano nužėmintus linkėjimus, kaip slavas slavui ir geriu už Jųsų sveikatą aludėj, kur patarnauja tirolkės, apsirengusios žaliomis kelinėmis."

Parašęs pirmą laišką, tuojaus perskaitė jį žmonai ir užklausė:

— O ką? Ar geras?

— Prie ko priguli tas slavas? Nei prisegei, nei sulopei — atsakė Glapira.

— Mat jis tai myli. Pagalios tas niekis. O dabar parašysiu pas Mikailą Fedoričą Trinkiną. Jo žmona prasikasys ligi kraujų iš džiaugsmo, perskaičius tą laišką. Juk apsakinėjo visiems pažįstamiems, kad važiuoju su vyru užsienin, o vyras tuotarpu, rodos, sumanė išsisukti prieš jo skolintojų suspaudimus.

Antras laiškas šiaip skambėjo:

"Malonus Tamsta, Mikaile Fedoriče! Išsikėlę ant pat bokšto Eifelio viršunės su žmona ir esava čiajau po pat dangaus skliautu, kur nei paukščiai nedaskrenda; aš ir mano žmona siunčiava tamstoms linkėjimus iš tos nepasiekiamos žmogaus akim aukštybes, o taip-gi ir tamstos žmonai Olgai Tarasievai. Ten, kur mudu sėdžiava, praslenka debesiai ir ne sykį užkliuva už bokšto. Visa Europa matyti, kaip ant delno, tik ką dabar prisižiurėjova plačiai Amerikai su binoklio pagalba. Baisu, bet nepaprastai puiku. Išpradžios datyrėva nepaprastos baimės, bet dabar jau nieko sau, apsipratova ir koramiausia gerėva alutį. Linkėkite kaimynams nuo mųs nors ant mugės. Likite sveiki."

Perskaitė žmonai ir antrą laišką.

— Kokie-gi tai debesiai užkliuva už bokšto? Ką tu čia rašynėji tokius klajojimus? — užklausė su pasistebėjimu Glapira.

— Mažas dalykas. Nieko tokio svarbaus. Svarbiausia man tas, kad Olga Tarasieva pageltonuotų iš džiaugsmo. Neseniai teisingai kokis tai debesys...

— Aš visai nieko nemačiau. O apart to dar priminimas apie Ameriką...

— Duok man atilsį. Kas tau tai kenkia? Dabar parašysiu pas Skolpiną — tarė Mikalojus ir pradėjo rašyti šitokio turinio laišką:

"Iš tolimos Prancuzų šalies, tarp audros, dukstančios ant bokšto Eifelio aukštybių, siunčiu tau, Lukijane Ivanyč, linkėjimus ir pasveikinimus. Jaigu ant garlaivio sutiko tokia baimė, kada jus audra blaškė į visas šalis, tai čionai daug daugiau yra baimės. Mano žmona apalpo, bet ją atgaivino anglas, duodamas spirito. Aš nežinojau, ar gyvas, ar miręs... Eifelio bokštas yra mažiausia dešimt sykiu aukštesnis už ugnegesių sargybnamį ant magistrato Petrapilyj. Ant viršunės plevesuoja blizgė. Mudu susėdova čion netoli blizgės ir gerėva šampaną, kuris čia pigesnis už ropę."

— Kam-gi tu taip baisiai meluoji? — užklausė Glapira, kaip tik jai Mikalojus perskaitė laišką.

— Dušele, argi jis turi tiek spėkų dasiprotėti, kad tai melagystė? Pagalios. Taip daug geriau. Bus dar didesnis užvidėjimas. Juk ir Skolilas gyrės, kad važiuos į užsienį ant parodos, o tuotarpu pasiliko ant vietos — atsakė Mikalojus. — Pas ką-gi čion dar parašyti?

— Jau pabaigk tą rašymą. Duok man kortelę, aš parašysiu pas mamą — tarė Glapira, pasitraukdama kortelę ir rašydama laišką, kuris skambėjo:

"Mylimiausioji motinėle, buk pasveikinta. Vakar pagalios laimingai atvažiavova į Paryžių, o šiandien orinėj keltuvėj, užsikėlėva net ant Eifelio bokšto.

— Dėlko-gi tu meluoji? — parugojo Mikalojus žmonai. — Meluoji net pačiai motinai. Kokia-gi tai orinė keltuvė?

— O kaip-gi pavadinti tą klėtką, kuriaja čionai užsikėlėva? Juk jį orinė, važiavova oru...

— Meluoji. Ritosi šėnomis.

— Bet vis-gi aukštyn, oru, o ne lygia vieta, ne žeme.

— Rašyk, jau rašyk... Dievas su tavimi!

— Aš žodį "orinė" išbrauksiu.

— Nereikia. Parašyk tiktai, kad paukščiai skrajojo paskui mudu.

— Kam-gi turiu tai rašyti, ko nebuvo?

— Tai aš parašysiu pas Terentenus, kad ant tos aukštybės erelys įkirto snapu ir bemažko nenutraukė tau skrybėlės nuo galvos, bet aš jį užmušiau lietsargiu.

— Ne, ne, motinėlė labai persigąstų. Ji ir taip verkė, kada mudu išvažiavova ir buvo labai susirupinus apie mane. Reikia ją suraminti.

"Apkabinu tave ir širdingai bučiuoju nuo bokšto Eifelio aukštybės ir meldžiu palaiminimo. Oras dailus ir čionai visai nėra nei mažiausios baimės. Mikalojus taipgi bučiuoja tavo rankeles".

— Neatbutinai turiu parašyti pas Terentenus, kad erelys norėjo tau nutraukti skrybėlę nuo galvos, bet aš jį užmušiau lietsargiu — spyrėsi Mikalojus ir išgėręs alų, pašaukė tarnaitę, rodydamas jai tuščią stiklą.

— Garson! Mamzel! Ankor!

XL

Išėję iš aludės, įmetė savo atvirus laiškelius laiškų dežėn, pakabintoj prie sienos ant pirmųjų lubų bokšte ir Mikalojus tarė į žmoną:

— Dabar ant antrų lubų. Rengkies į kelionę. O tai iždas, pardavinėja biletus.

Vėl pirkimas biletų. Išnaujo spaudimos eilėn. Galop prisigrudo prie keltuvės. Keltuvė buvo daug mažesnė. Glapira jau be baimės įėjo jon. Sušvilpė ir keltuvė pradėjo kelties aukštyn. Abudu išėjo iš jos, Glapira apsidairė į kairę ir į dešinę, bet buvo matyti tiktai sienos, nutepliotos šviesiais tepalais, o toliau tiktai dangus ir oras ir daugiau nieko. Staiga Glapirai pasidarė šlykštu. Pasviro pagriebus vyrą už rankovės.

— Mikalojau čion baisu. Jaučiu kaip bokštas sviruoja — tarė ką tik girdžiamu balsu.

— Bet ne... Tai tik tau taip rodos. Paeikiva lig tvoros, kad pažvelgti...

— Ne, ne, už nieką sviete. Tvora praluš ir mudu išpulsiva ant žemės... O gal ir nieko čia ypatingo nėra. Užvažiavova veltui. Reikia tuojaus leisties žemyn.

— Kaip tai žemyn? Juk dar tik ant antrų lubų?

— Nemanau aukščiau kelties.

— Glaša! Kaip tai gali buti. Užvažiuoti ant antrų lubų ir staiga, tuojaus...

(Toliaus bus).

*) Dabar, tamsta, neturime. Jei norita paišiuko?

**) Visi rašo su paišiuku.

Karolius Vairas.

Magdalės Marija.

Mintis paimta iš P. Geize dramos "Marija iš Magdalės.".

(Tąsa).

— Nepanorėsi? — nusistebėjo Marija — kaip gali nepanorėti išgelbėti nekalčiausį? Juk jei kunigai pasmerks Jį — tai ir jųs suteršite Jo kraujuje savo rankas...

— Taip tat, taip, — atsako jis, glostydamas palaidus Marijos plaukus, — bet atmink, kad aš n'esu šventas... Juk tu, mano dailioji, privalai suprasti tai, kad aš bučiau didžiausias kvailys, jei be jokio atlyginimo iš tavo pusės paliuosuočiau iš kalėjimo žmogų, pavergusį sau tavo jausmus!

— Aš tavęs nesuprantu — atsakė Marija, ištrukdama iš jo glėbio. Ji jau juto, kad Flavijus pareikalaus nuo jos kažką baisų, nežmonišką...

— Jei norėsi — suprasi... — atsako šis drebančiu balsu. — Tu žinai, kad aš tave, gražiausią iš visų Jerozolimos moterų, myliu taip karštai, kaip iki šioliai neivienos moters nemylėjau... tat gali sau išsirinkti: ar pamatyti savo šventąjį draugą rytoj ant kryžiaus, ar jo išgelbėjimui pamylėti mane ir praleisti meilėje su manimi šią naktį... Nuo tavęs viskas priguli... Jei mane pusiaunaktyje įsileisi — Jezus bus laisvas...

Pasikėlė ir greitai išėjo.

Marija jautėsi it gavusi plaktų per kaktą: viskas aptemo, akyse tik matėsi erškiečiais apvainikuotas Jezus ir Flavijus su savo šalta šypsa.

— O, neapsakomos kančios!... Jezau, Jezau... — dejavo Marija, pasilikusi viena...

Įvairios mintįs ir įvairųs protavimai veržėsi į jos galvą; ji stengėsi surasti kokį nors išėjimą. Puolė ant kelių — manė maldoje rasti kokį naudingą nurodymą; malda nieko neatnešė, praskambėjo be atbalsio ir dingo. Protavimais priėjo ji prie šio štai išvedimo: juk atgimusi dvasia, ji kunu vis viena neatgimė — kunas pasiliko tas pats, suterštas, sumindytas; tat dar sykį mesti save nuodėmei į glėbį — skirtumo nepadarys, ypač, kad tai bus daroma Jo išgelbėjimui, o paskui? paskui ji pati suteiksianti savo nuvargusiai ir nuskaudusiai širdžiai ramybę: nusižudysianti.

Jai taip bedumojant, įpuolė, tartum velnių jotės vijamas Judas, ir nuo pat jau slenksčio, besidairydamas išplėstom iš išgąsčio akim, ėmė karštai, pusbalsiai šnabždėti:

— Marija, bėgkime iš Jerozolimos, aš negaliu ilgiau čia buti!

— Šalin nuo manęs! — suriko ši ne savu balsu. — Šalin, pardavike... tu Jį pardavei kunigams!...

— Ne, ne aš, ko tu nori?... — o pats, papuręs, išblyškęs, dairosi po visus pašalius.

— Tu Kainas... ant tavo kaktos išdavystės žymė!

— Gerai, tebunie taip. Aš Jį išdaviau. Bet ar aš blogai padariau, kaip tu misliji? Ne! Ir štai priežastis: Izraelius žuva, dejuoja po romėnų jungu, o Jis skelbė nusižeminimą prieš prispaudėjus, Jis norėjo, kad męs visi butumėm kantrųs to jungo nešėjai, Jis norėjo buti piemenimi didelio avių burio, pasivergusio stabmeldžiams! Aš to negalėjau apkęsti... Žinoma, tie silpni vergai, sekę jį, keiks mane ir mano vardą — sakys, ką Judas Iskarijotas pardavė savo mokytoją — bet tai niekai, aš esu persitikrinęs, kad padariau didelį darbą!

Kol Judas ieškojo panašiuose protavimuose išteisinimo savo nusidėjimui, Marija žiurėjo į jį, kaip į žmogu, nebeturinti nei lašelio doro jausmo, nei trupučio širdies ir su baisiu skausmu manė savyje:

— Ir aš galėjau mylėti tą žvėrį?!

— Aš ilgiau negaliu buti Jerozolimoje, nėsa jie mane gali pražudyti, jie Jo pasekėjai. Aš iškeliausiu iš čia į vakarus ir tu su manimi turėsi išvažiuoti.

— Aš? ne, neikuomet!

— Važiuosi!

— Manęs nieks negali priversti daryti tą, ko aš nenoriu, ypač gi tu, kurį aš laikau už žmogžudį!

— Už ką tu mane laikai — tas man nerupi — bet aš priversiu tave važiuoti sykiu su manimi.

— Nieko iš to nebus ir meldžiu eikk laukan iš mano buto! Kainas!

(T. B.)

HUMORAS IR SATYRA.

(Tąsa).

— Geriau katinas, bet prašau apie tai nesakyti lėlei.

Vaikas nemylėjo anksti kelties.

— Ar žinai, mielasis, kokią naudą atneša anksti atsikėlimas? — kalbėjo tėvas. —Šiandie vienas žmogus anksti ant kelio rado pilną maišą aukso.

— Tai tas, katras tą auksą pametė, tai turėjo dar anksčiau atsikelti. Ar taip, tėte?

Prašau mamos, jei obuolys, kurį Jieva davė Adomui, butų buvęs sukirmijęs, Adomas butų nevalgęs ir šiandie visi butumėm rojuj.

— Elziute, kam tau Dievulis davė galvutę.

— Kasų plisegimui.

— Kaziuk, kuom tu norėtum buti?

— Aš... kaminorium...

— O tai dėlko taip?

— Nes nereikalaučiau taip tankiai prausties.

Tėvas (į šešių metų Antanuką, kuris nuolatos barasi su savo mokytoja) Antanuk! Ar turiu eiti rykštę atnešti?

Antanukas. Nereikia, tėte, aš ją ir be rykštės galėsiu suvaldyti.

— Ko judu dabar pešatės? — klausia motina, kuri paguldžius du vaiku lovutėn, norėjo pasitraukti, kad štai jaunesnysis atsiliepia:

— Mama, Juliukas užima pusę lovutės!

— Tai gerai — atsako motina — tegul Juliukas užima vieną pusę, o tu antrą.

— Kad, mamyte — skambėjo atsakymas — jisai savo pusę nori turėti viduryj, o man liepia gulėti iš abiejų pusių.

— Mamyte, iš kur dabar ta mano sesytė atsirado, jei dabar žiema ir gandrų niekur nepamatai?

— Tai nieko nekenkia, kad nėra gandrų. Gandras ana atsiuntė krasa...

— Mamyte, pasibovyk su manimi ir su mano lėlyte.

— Duok man šventą ramybę, Onute, juk matai, aš skaitau...

— Ak, kokios tai šio laiko motinos!... Verčiau skaityti kokį kvailą romaną, bet nesibovyti su savo tikru vaiku...

Aštuonerių metų mergaitė kankinosi su atrišimu dumblino čeveryko raisčio.

— Ak, Dieve — atsiliepė galingai — padėk man. Dabar sau danguj sėdi ir nieko neveiki.

Priruošiamoj mokykloj per egzaminus perkratinėta "Tėve mųsų". Kalbant apie penktąjį prašymą, mokytojas atsisuko į mokinius ir paklausė:

— Dėlko prašome kasdieninės duonos, o neprašome duonos savaitinės, ar tai mėnesinės?

Maža mergaitė tuojaus ranką aukštyn iškėlė ant ženklo, kad ji galinti tą klausimą išaiškinti.

— Dėlto, ponas mokytojau, kasdieninės duonos prašome, idant ji nesužiedėtų — atsakė linksmai besidairydama aplinkui kitus sėdinčius vaikus.

— Na, Antanėl, džiaugkis, gandras tau atnešė mažą broliuką, nori jį pamatyti?

— Ei, nelabai, papa. Broliuką kaip broliuką, bet gandrą, tai ir labai norėčiaus pamatyti.

— Mama — paklausė Jievutė — ką labiausia ant žemės myli?

Motina manydavo, kad vaikas tai sako apie save patį — atsako:

— Labiausia myliu savo brangiausius vaikelius.

— Bet-gi mamyte! — sako įnirtus mergaitė — ar neprivalai labiausia mylėti savo motinos?

— Dėlko Adomas su Jieva išvyti iš rojaus? — paklausė vienas klebonas vaikų, mokydamas katekizmo.

— Turbut dėlto, kad juodum Dievo vaisius vogė.

LAIKRAŠTININKO NEKLAIDINGUMAS.

Vienan angliškų dienraščių biuran įeina koks tai džentelmanas ir nori pasimatyti su redaktorium.

— Ponas — sako — tamstos dienraštis pastaramjame numeryj padarė netikrą žinią.

— Negal tas buti, manas pone.

— Tamsta parašei, kad p. N. buvo teistas?

— Taip.

— Pasmerktas?

— Žinoma.

— Pakartas?

— Ir tas tiesa.

— Ne, pone, tas neteisybė, kadangi aš pats esu tuo ponu N.

(Toliaus bus).

PASARGA: "Už korespondencijas ir apgarsinimus "Kataliko" Redakcija neatsako.

Administracija Liet. Teat. Dr-stės po priegloba Szv. Martino.

V. Urbanovicze Prez.
37 Ruble St.
Vincentas Armonas Vice-prez.
945—33rd St.
Martinas Z. Kadzievskis Sekr. Prot.
3244 So. Morgan St.
Mr. Antanas Kasperavicze Sekr. Fin.
884—33rd St.
S. P. Tananevicze Kasierius
3244 So. Morgan St.
REŽISZIERIUS TEATRU
Martinas Z. Kadzievskis
3244 So. Morgan St.

Administracija. D. L. K. Vytauto.

POLITISZKO KLIUBO.
Wilkes-Barre, Pa.

John S. Lopatto.
Attorney-at-Law, Prezidentas.
47-48-49 Bennett Building.
Petras Aceviczius Vice-Prez.
58 Sheridan St.
Sylvestras Pileckis Sekr. Prot.
462 E. South St.
Jonas Liaukus Sek. Fin.
110 Stanton St.
Jurgis Rekus Kasierius.
138 So. Meade St.
Petras Mazelka Globėjas Kasos
662 Northampton St.
Kazim. Berzinckas Glabėjas Kasos.
425 S. Sheridan St.
Juozas Grimaila Marszalka.
31 Tonnary St.

Draugisczių reikalai.

Pask. ir Bud. Draugystė KEISTUTO No. 1

Szi Draugystė skolina pinigus dėl nupirkimo arba statymo namų ant lengvų lszlygų. Serijos prasideda parsidavinėt kožną czvertmetį. Susirinkimai atsibuna kožną ketvergą 8 val. vakare L. Ažuko salėje 3301 Auburn Ave. kertė 33 gat. Norėdami daugiau dasižinoti atsiszaukit pas K, F. Pocių 944-33rd St.

Chicagos Lietuvių atidai.

Susitvėrė czia nauja Draugystė po vardu Lietuvos Karaliaus Mindaugio kuris per ilgus laikus Lietuvą valdė ir mylėjo. Minėta draugystė prilima lietuvius sveikus czysto proto. Taigi meldžiam kožną lietuvį priguleti prie virszminėtos draugystės. Istojimas į draugystę $1.00. Mitingai atsibus kožną pirmą nedėldienį mėneslo pirmą valandą po pietų, po No. 147 Canalport Ave. p. Podžiuvelio svetainėj.

Užpraszo visus
KOMITETAS. (19)

Draugystė Mot. Valanczausko Žem. Vyskupo, parengė savo ketvirtą didelį teatrą po vardu "Szakinis Žydas Dusziu Pirkėjas". Užpraszome visus lietuvius ir lietuvaites koskaitlinglausia atsilankyti ant mųsų puikaus teatro, kuris atsibus 23 d. Gegužio 1909 m. Freiheit Turner svetainėj 3417 So. Halstod st. Tolesnei meldžiame kitų godotinų draugijų, idant tą nedėlia nedaryti teatru nė balių, kad vieni kitiems neužkenktu.

Su pagarba,
21 KOMITETAS.

Paskolinimo ir Budav. Dr-stė Keistuto No. 1, Gegužio 13 d. 1909 m. pradės pardavinėti naujas akcijas 32 Serijos. Užpraszo visus norinczius prisiraszyti be skirlaus amžiaus ir lyties. Mitingai atsibuna kas ketvergas 8 val. vakare salėje L. Azuko po No. 3301 Auburn Ave.

K. F. Pocius, Sekr.
21 944 — 33 Str.

Tolesnės aukos ant naujos mokyklos.

Petkus Jonas	1.00
Tretininkai	10.00
Bijanskas Alex	25.00
Kodis St.	20.00
	56.00
Buvo	473.00
Iszviso	529.00

Szirdingai aczių, meldžiu dauglau
Su godone,
Klebonas Szvento Jurgio K. parapijos.

Pajieszkojimai.

Paieszkau savo brolio Dominiko Nakutis. Paeina isz Kauno gub., Sziaulių pav., Baisogalų par., Skamalczių kaimo. Jau 8 metai kaip Amerikoje, pirma gyveno DuBoys, Pa. o dabar asz mislinu randasi Indiana valst. Jis pats ar kas kitas lai duoda žinę ant antraszo

George Nakutis (20)
3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Vargonininkas suprantantis Gregorioniszką giedojimą galintis vesti chorą ant 4 balsų taippat ir vaikų, nori permainyti vietą. Reikalaujant atsiszaukite ant antraszo

Vlad. Milewski, (20)
Box 128 Gaylord, Mich.

Paieszkau savo szvogerio Jono Vitkaus, Kauno gub., Kauno pav., Velionos miestelio, trįs metai kaip Amerikoi, girdėjau kad buvo New Yorko valst. o dabar nežinau kur. Lai jis pats ar kas kitas duoda žinę ant antraszo

Jos. Makaras, (20)
2210 Tustin St., Pittsburg, Pa.

Asz Jonas Valantejus ir Aug. Stumbras paieszkom Anelės Puzvelaites pirma gyveno Federal, Pa., o dabar girdėjau kad gyvena Chicago, Ill. Praszome atsiszaukti ant adreso:

Mr. Jonas Valantejus
Box 870 Melrose Park, Ill.

ANT PARDAVIMO.

Senei iszdirbtas biznis parsiduoda isz priežasties ligos. Atsiszaukite:
3240 So. Halsted St. 19

Ant pardavimo puiki buczernė ir grocernė, biznis gerai eina lietuvių apgyventoje apigardoje. Atsiszaukite į "Kataliko" redakciją. 21

Ant pardavimo geras saliunas geroj apgyventoj tarp lietuvių ir lenkų vietoj ant Bridgeporto, vieta yra labai gera ir biznis iszdirbtas. Priežastis pardavimo, savininkas iszvažiuoja ant farmos, apie viską galima dažinoti "Kataliko" redakcijoje.

3244 So. Morgan St.
Chicago, Ill.

Ant pardavimo 2 namai, vienas ant gyvenimo antras su grosernės biznlu, lietuvių apgyventoje apygardoje atnesza gerą randą, ir geras biznis. Atsiszaukite į "Kataliko" Redakciją. (20)

Mokinkimės patįs.

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.00**
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15c.**
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo **10c.**
Aritmetika mokintis rokundų be mokintojo (apdaryta) **35c.**
Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

Raulai kur tu bėgi? Nugi pas PETRA SZLAKI, nes esu labai isztroszkęs, o pas ji galima atsivėdyti, nes jis turi bavarska alu, gardžią ruską ocziszczina, cigarus net isz Havanos. Tai ilgiau negaliu su Tamsta kalbėti, lik sveikas, turiu skubinties, prie to jis duoda geriausias rodas visokiuose reikaluose ir provose. Teippat eina už vertėja į visokius sudus, prilma visoklas provas, teippat ir už užmusztus fabrikose iszvaro teisingiausia. Parduoda namus ir lotus visose dalyse miesto. Padirba visokias poperas. Paskolina pinigus ant namu ir budavojimo. Teippat užsiima su asekuracija namų ir rakandų.

PETRAS SZLAKIS
(Tarpe 33 Place ir 33 Street.)
3321 AUBURN AVE. CHICAGO, ILL.
Telefonas Yards 2451.

Tai rots alutis Chicago, Heights pas
LEONA VAITKEVICZIU.
Ogi vireli alus labai skanus, miltiniszki stiklai. O ir žmogus doras, visame geras, Visi pas jį eikit, niekad neaplenkit Jeigu katrie netikite, tai nusiduokite ant 1444 wentworth ave., Chicago Heights, Ill. Teipogi vienatinis Notary Public, Chicago, Heights, Ill. Su visokiais reikalais kreipkitės prie jo, o jis jums padarys kuogeriausiai.
Tel. 138 Chicago, Heights

TELEFONAS 1532 YARDS.
DR. J. KULIS,
LIETUVIU
....CHIRURGAS IR GYDYTOJAS....
Gydo visokias ligas moteru, vaiku ir vyru. Turi gera praktika ir gydo pasekmingai visokias limpanczias, uzsisenejusias ir paslaptingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

R. S. Ivaszkevicze
Pirmutinis lietuviszkas iszdirbėjas visokiu mineraliszku gėrymų, kaipo:
GINGER ALE, PAPSO, SALSERIO IR OBUOLINES SAIDES.
1645 W. 46th. St. Arti Ashland Ave.
CHICAGO, ILL.

PONE ONA MILLER
(Pagal vyro Jankauskiene)
SENIAUSIA LIETUVISKA AKUSERKA CHICAGO.
Dabar gyvena, 107 Canalport ave. prieszai Ruble St.
Telephonas Canal 3619.

THE FALCON CIGAR FACT.
Po vardu SAKALAS Cigaru Fabrikas
J. A. NUTAUC SAV.
— iszdirba geriausius —
HAVANOS CIGARUS
1601 W. 47th St. CHICAGO.
Tel. Yards 1735.

LINKSMA VIETA
pas
A. Pawlowski
katras atsilankys, tas bus linksmas, ba dėl to kad užlaiko geriausę degtinę, szaltą alų, o cigarus tai net isz pats Havanos. Atsilankykite
3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Wm. Jonelis ir E. Miller
užlaiko
LIETUVISZKA KARCZEMA
skanus alus, rugine degtinę, ir kvepenti Havanos cigarai
3328 So. Halsted St.

J. P. WILKOWSKI — 1838 N. Monticello Av.
F. WILKOWSKI — 125 W. Berlin
Phone 281 Irwing Park
WILKOWSKI BROS.
Murininkai
Visokias informacijas ant kiekvieno darbo suteikia dykai.
Ofisas 1838 N Monttcello Ave.
CHICAGO

Telephone Canal 285
KAZ. KATUTIS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Persamdo kereczius ant pagrabų, veselijų ir tt.
166 W. 18th St. Chicago, Ill.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisa arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozėlio, abrozėlis pavirsta į naturališką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimis matytumei. Teleskopas paverčia į naturališką esybę, padidina jį, atskirsto žmogu nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atsitikimu.

Męs turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiškus paveikslus kaip matome žemiau surašytus.

SERIJA. I

Susideda iš 12 Stereoskopiškų paveikslėlių pundelyje. Prekė 50c. už pundelį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Stebėtini griovai Yellow-Stone Parko.
2 Kvietkinė paroda, mieste Saratogos, N. Y.
3 Bowery gatvė New Yorke.
4 Didysis vandens puolimas, Yellow-Stone Parke.
5 Typiška tabako farma, Kuboje.
6 Sudo butas mieste Honolulu, ant salos Hawaii.
7 Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Filipinų salų.
8 San Jose gatvė, mieste San Juan, Porto Rico.
9 Puikiausia pilis mieste Rheinstein, Prusuose.
10 Puikiausias Žurandelis Salone de Jenetes, mieste Vienoje.
11 Švento Mykolo palocius, Peterburge, Rosijoje.
12 Švento Petro bažnyčia ir pliacius Ryme.

SERIJA II.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė 75c. už bakselį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Gražiausias vandens puolimas, Havana Glen, N. Y.
2 Orandžių sodas, Floridoje.
3 Didžiausias pačto budinkas, New Yorke.
4 Stebėtinas vandens puolimas, Niagara Falls, New York.
5 Puikiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y.
6 Kupčyška gatvė, Obispo, mieste Havanos, Kuboje.
7 Ukininko namai, Kuboje.
8 Įplukdymas galvijų mieste Manilos, ant Filipinų salų.
9 Geležinkelis ant salos Hawaii.
10 Gatvė miesto Manilės, ant salos Filipinų.
11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus parodos, Francuzijoje.
12 Palmų daržas mieste Frankfort, Prusuose.
13 Merginos parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danijoj.
14 Puikiausias kvietkų darželis, mieste Monte Carlo.

Pasakos ir Apysakos.

No.		Kaina.
1	**Aliutė,** duktė kunigaikščio Kerniaus pusl. 24	10c.
2	**Ant nakvynės.** Daktaro Baltusio.	5c.
3	**Aventino Neregė.** Apysaka iš pirmutinių krikščionystės amžių, pusl. 50	20c.
4	**Amžiaus galas Ponsko Piloto,** kurs buvo sudžia Vieš. Jėzaus Kristaus. Bitėnuose, 1901, pusl. 23.	5c.
5	**Andersono pasakos** (su paveikslėliais.) Išguldė Neris. Tilžėje, 1895, pusl. 82. 10 gražių pasakų vienoje knygelėje	20c.
6	**Apieka Dievo.** Aprašymas iš padavimo XVIII amžio. Plymouth, Pa. 1887, pusl. 192	50c.
7	**Atminimas už motinos dušią.** Apsakymas iš tikrų atsitikimų Lietuvoje ant egzekvijų. Parašė Žemaitė Tilžėje, 1902, pusl. 23	5c.
8	**Duonos iiczkotojai.** Apysaka H. Sienkevičaus. Lietuviškai išguldė V. Stagaras, Shenandoah, Pa., pusl. 82	35c
9	**Giedris.** Gražųs pamokinimai. pusl. 36	10c.
10	**Gražį vaikų knygelė.** Telpa čia 25 gražios pasakėlės dėl mažų vaikelių, surašytos pagal kun. K. Schmidtą. Labai graži knygelė, pusl. 53	10c.
11	**Gyvenimas Stepono Raudnosio,** arba ketvirta dalis Šiauleniškio Senelio. Juokinga pasaka su 16 paveikslėlių, pusl. 52	15c.
12	**Gyvenimo vaizdeliai** susidedanti iš aštuonių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas;—Vagis;-Kas kaltas;—Gatvės vaikai;—Paparčio žiedas—Miško sargas;—Signalas;— Keleivis, Chicago, Ill. pusl. 99	15c.
13	**Grabnyčių žvakė.** Flamandų tautiška pasaka. Tilžėje, 1901, pusl. 21	10c.
14	**Idėja ant mėšlyno.** Apysaka mųsų dienų. Aukauja broliams lietuviams Musė, Plymouth, Pa., pusl. 56	10c
15	**Istorija apie Genavaitę,** jos vargus, rupesčius ir stebuklingą Dievo surėdymą, kalp geriems užmoka geru, o piktiems piktu. Iš lenkiško vertė Laurinas Ivinskis, puslapių 152	20c.
16	**Istorija apie gražią Katriuką ir jos vargus.** Yra tai labai graži pasakėlė, verta kožnam lietuviui perskaityti, pusl. 32	10c.
17	**Istorija apie gražią Mageloną,** dukterį karaliaus iš Neapolio ir apie Petrą Kareivį grapą pusl. 48	15c.
18	**Istorija Septynių Mokytojų ir Lietuvio sapnas.** Plymouth, Pa., 1904 pusl. 158	50c.
19	**Iš gyvenimo lietuviškų Velių bei Velnių.** Pasakos surinktos Dro J. Basanavičiaus. Chicago, Ill., 1903. pusl. 470. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų: apie rojų (dangų) čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholerą; apie dvasias (dušias), velnius, jų vaidinimasi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje kalboje, kokioje buvo girdėtos: Panavėžyj—pagal panevėžiečių kalbą; Šiauliuose—pagal šiauliečių kalbą; Suvalkų gubernijoje—pagal suvalskiečių kalbą; Prusų Lietuvoje—pagal Prusų lietuvių kalbą; Dzukijoj—pagal dzukų kalbą ir tt. Popieros apdarais	$1.50
	Audimo apdarais	$2.00
20	**Jurgis Kastriotas,** išvaduotojas Albanijos. Pagal lenkišką parašė Tėvelių Dukrelė, pusl. 13	5c
21	**Judošius.** Aprašymas kaip tuli lietuviai laike lenkmečio maišto, 1863 m. buvo šnipukais ir maskoliams išdavinėjo savo brolius ant sušaudymo arba ištrėmimo Siberijon, Tilžėje, 1902, pusl. 11	5c
22	**Kaimynų pašneka.** Pasakojimas iš lietuvių sodiečių gyvenimo. parašė J. Vilniuje (?) pusl. 18	5c
	Kas kaltas? Apysaka mųsų dienų. Parašė A.V., pusl. 27	10c
24	**Kėkštų Simas.** Ukiška apysaka. Ši yra ne tik graži pasaka, bet ir geras pamokinimas prie ukininkystės. Plymouth, Pa., 1901, pusl. 40	10c
25	**Lietuviškos Pasakos Yvairios.** Dalis I. Surinko Dr. J. Basanavičius. Chicago, Ill., pusl. 280. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Kas šitą knygą turės, tam gerų ir gražių pasakų niekada netruks	$1.25
	Drutuose apdaruose	$1.50
26	**Lietuviškos Pasakos Yvairios.** Dalis II. Surinko Dr. J. Basanavičius. Chicago, Ill., 1903, pusl. 330. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovyjančių kiekvieną skaitytoją ir klausytoją	$1.25
	Drutuose apdaruose	$1.50
27	**Lietuviškos Pasakos Yvairios.** Dalis III. Surinko Dr. J. Basanavičius. Chicago. Ill., 1904, pusl. 333. Čia telpa 202 dar gražesnių ir juokingesnių pasakų	$1.25
	Drutuose apdaruose	$1.50
28	**Lietuviškos Pasakos Yvairios.** Dalis IV. Surinko Dr. J. Basanavičius. Chicago, Ill., 1905. Šitoje knygoje taip kaip ir pirmesnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų telpa keli šimtai užimančių ir juokingų pasakų, kas nori gražių ir juokingų pasakų tegul nusiperka vieną iš virš paminėtų 4 knygų I, II, III ar IV dalį, o turės per visą savo amžių neišsemiamą pasakų turtą	$1.25
	Drutuose apdaruose	$1.50
	Amalunga arba Tyro Duktė. Labai graži apysaka apie baltveidžius ir indijonus, kurie Amerikoje mušėsi už savo tėviškę. Pusl. 91	25c
	Ta pati apdaryta	50c
30	**Našlaitė.** Ne pasaka. Labai užimanti apysakėlė iš dabartinio lietuvių gyvenimo, pusl. 64	15c
31	**Obrusiteliai.** Paveikslėlis iš maskolių gyvenimo Lietuvoje, parašyta dėdės Antanazo. Čia yra aprašyta kaip maskoliški činovninkai elgiasi su mųsų broliais lietuviais, pusl 76	20c
32	**Pamokslai gražių žmonių.** parašyti kun. Tatarės. Labai gražios ir pamokinančios pasakaitės, pusl. 95	60c
33	**Pajauta,** Lizdeiko Duktė, arba Lietuva XIV šimtmečio. Istoriškas apsakymas Bernatavičiaus. Lietuviškai išguldė Andrius. Knyga I. Shenandoah, Pa. Yra tai labai graži apysaka, pusl 155	60c
34	**Pajudinkime vyrai žemę.** M. Jokai. Lietuviškai perpasakojo A iš B., pusl. 103	20c
35	**Pasaka apie kantrią Aleną,** dukterį karaliaus Antaniušo, turkų ciesoriaus iš Konstantinopolio, kuri per 22 metu vaikščiodama po svietą daugybę bėdų ir vargų kantriai iškentėjo. Iš lenkiško vertė A. Olševskis. Chicago, Ill. Antra laida, 1902 pusl. 66	20c
36	**Pasakojimas Antano Tretininko.** Parašė Motiejus Valančauskas, Žemaičių Vyskupas. Plymouth, Pa., 1891, pusl 87	25c
37	**Palangos Juzė.** Parašė Vysk. Motiejus Valančauskas (ketvirta laida). Tilžėje, 1902, pusl. 132	25c
38	**Ponas ir Bernas.** Chicago, Ill., 1904, pusl. 64. Apysakaitė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskoliškų kaimiečių; žingeidi norinčiam susipažinti su buviu ir sanlygoms gyvenimo maskoliškų kaimiečių; ji verčia skaitytoją jausti drauge su vargo prislėgtais žmonėmis	15c
39	**Robinsonas Kruzius.** Graži ir morališka pasaka. Antra pertaisyta laida, Chicago. Ill., 1903. pusl.	

Kaip žmogui yra linksma skaityti laišką drukuotą su mašina, nes viską galima aiškiai suprasti.

Paveikslas Popiežiaus Pius'o X.

Yra tai labai puikus paveikslas Šv. Tėvo. Ant paveikslo išrodo taip kaip gyvas. Apatiniai rubai balti, o viršutiniai raudoni — paveikslo-gi dugnas tamsiai žalias. Žodžių sakant paveikslas labai gražus. Miera jo 18 colių pločio, o 24 ilgio. Prekė 25c.

Šventų Tėvų paveikslai.

Paveikslas mirusio šv. Tėvo Leono XIII. Miera 14x22 colių ant baltos popieros juodas paveikslas 25c.
Paveikslas šv. Tėvo Pius'o X, miera 16x22 colių. Šv. Tėvas sėdi ant savo sosto popiežiškuose drabužuose 25c.

Paveikslai ant guzikų.

Guzikai su paveikslu šv. Tėvo Pius'o X su lietuviškais parašais, be rėmelių, prekė 15c.
Tie patys paveikslai su rėmeliais. 20c.
Paveikslai šv. Tėvo Leono XIII atmintis po jojo mirties su lotyniško parašu "In Memoriam", be rėmelių 10c.
Tie patys paveikslai su rėmeliais. 20c.
Paveikslai D. L. K. Vytauto, labai puikus, iki pusei, su lietuvišku parašu, prekė 15c.

Religiški Dalykai.

Purcelinės gražios baltos krapelnyčiukės su auksinėms kvietkoms ir mukele prekė nuo 25ir75c.

Pastatomi kryželiai.

Mediniai kryželiai su metaline mukele 25c.
Augštesni mediniai kryželiai su metaline mukele 50c.
Gražus misinginiai kryželiai 81.25
Augštesni ir dailesni misinginiai kryželiai nuo 82.00 iki 2.50
Maži prie ražančiaus kryželiai įvairių prekių.

Ražančiai

Paprastas ražančius, plieno kryžutis 10c.
Balti arba rausvi poterukai, plieno kryžutis 15c.
Balto perlo poterukai, taipogi perliniai kryžiukai su maža mukele 25c.

Drukuojamos Mašinukės.

Po šimtą budelių! Negalima suprasti, ko tas žmogus nori, nes laiškas yra taip biauriai rašytas, kad jį kelis kartus perskaičiau ir dar negaliu suprasti, ką tie jo iškreivinimai reiškia. Tur but ar tas žmogus nežino, kad galima pirkti drukuojamą mašinukę už pigę prekę, su kure galima gromatas išsidrukuoti.

Practical Typewriter No. 3. Prekė $7.00

Su šita mašinuke galima drukuoti visokias gromatas. Ji turi 2 raktus arba litaras, tai yra su visais ženklais, didžiomis ir mažomis litaromis. Ji yra tvirtai padaryta ir su nikeliu apvilkta. Labai puikiai drukuoja ir pati reguluoja linijas. Kada ateina prie linijos galo skambalas duoda žinot, jog naują eilutę reik pradėti.

BIBLIJOS.

Bybėlės (Biblija) tai esti: visas Šventas Raštas Senojo ir Naujojo Testamento. Aštuntas spaudimas. Berlyne, 1897, pusl. 1134. Drutuose apdaruose Vokiškoms raidėms $4.00
Bybėlės (Biblija) tai esti: visas Šventas Raštas Senojo ir Naujojo Testamento. Halle, a S. 1895, pusl. 1448. Drukas stambesnis už berlyniškojo išleidimo. Drutuose gražios skuros apdaruose, aukso kryžius ant vieno šono kielikas ant kito šono, su dviem kabėm. Vokiškoms raidėms $5

MALDAKNYGES.

Aukso Altorius, arba Šaltinis Dangiškų Skarbų. Naujausis spaudimas pagal tikrą dešimtą ir šeštą, sulyginime pagal Naująjį Šaltinį pirmo spaudimo, pusl. 992.
a) Skuriniu apdaru, paauksuotais kraštais, apkaustytos ir su kabe $1.50
b) Šagrino skuroje apdarytos su pagražinimais $2.00
c) Moroko skuroje be apkaustymo $2.00
d) Minkštais apdarais $3.00
e) Krištoliniais apdarais $2.50
f) Aksominiais apdarais $4.00
g) Sloniaus kaulais $4.00
h) Celuloido apdaruose $3.00
i) Aksomo ir sloniaus kaulais apkaustyta ir su kryžiais $5.00

Balsas Balandėlės, arba Mažas Šaltinėlis mylistų Dievo. Naujausias spaudimas be „Officium" su dadėjimu daugelio litanijų, maldų ir giesmių prie Panelės Švenčiausios.
a) Prastais apdarais, auksuoti kraštai, apkaustyta su kabe 75c.
b) Šagrino skuros apdarais $1.00
c) Moroko skuros apdarais be kabės ir be apkaustymo, su raudonais kraštais 75c.

Balsas Balandėlės, arba Mažas Šaltinėlis su „Officium".
a) Prastais apdarais, auksuoti kraštai, apkaustytos ir su kabe 75c.
b) Šagrino skuros apdarais, apkaustytos ir su kabe $1.25
c) Moroko skuros apdaruose, be apkaustymo, su raudonais kraštais $1.00
d) Balto celulaido apdaruose $2.00
e) Balto celuloido, apdaruose su kryžiais $2.00
f) Balto celuloido, abrozuotose apdaruose $2.75
g) Minkštuose moroko skuros apdaruose $2.25
h) Visokios parvos aksomuose su metaliniais kryžiais ir kvietkomis $3.00

MAŽI AUKSO ALTORELIAI.

Mažas Naujas Aukso Altorius, didei naudinga maldų knygelė, pavesta visos Lietuvos Katalikų Jaunuomeniai, pagerinta ir per naują devintą kartą atspausta su dadėjimu visų ražančių, drutais apdarais, be apkaustymo 50c.
a) Tokiuose pat apdaruose su apkaustymais ir su kabe 65c.
b) Visokios parvos apdaruose su paauksuotais viršais ir nugara, kraštai raudoni 75c.
c) Celuloido visokių parvų apdaruose su kryžium ir kvietką prie kampo $1.00
d) Celuloido visokių parvų apdaruose su kryžium ir kvietka ant vienos pusės, ant antros kielikas $1.25

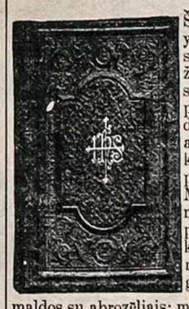

Šios 7 knygelės yra naujausio spaudimo ir gražesnės už seniaus spaudintas. Popiera balto, slidi drukas stambus, aiškus; didumas knygelių 3 colių plotis ir 4½ ilgis. Maldos: rytmetinės, vakarinės, prie spaviednės, komunijos, mišių, mišparų ir daugybė kitų; mišiu maldos su abrozėliais; mišparai lietuviški ir lotyniški giedami prie vargonų; keletas lotyniškų giesmių giedamų prie išstatymo SS. Sakramento, procesijų, pakrapinimo ir tt. 6 Litanijos; psalmės Šv. Marijos P. ir Karaliaus Dovydo, aktai, ražančiai, stacijos, karunka, keliolika šventų giesmių ir tt.
a) Prastais drutais apdarais, auksintais kraštais be apkaustymo 50c

b) Prastais drutais apdarais, auksintais kraštais, apkaustytoms briaunoms pasidabruotomis blėtelėmis, su kabute 75c

c) Moroko skuros minkštais apdarais, apvalais kampais, auksinti kraštai parašai ir auksinta kvietka ant vieno šono $1.25

d) Francuziškos gluodnios skurelės, minkštais apdarais, apvalais kampais, aukso kvietka, kryžius, parašai ir kraštai $1.50

e) Apdėta baltais sloniaus kaulais aniuolo figura iš celuleidos, 3 sidabriniai medalikėliai kabo ant lenciugėlių, aksomo nugara, apkaustytos briaunos sidarbrinėms blėtelėms, su kabe, auksinti kraštai $1.50

f) Baltos celuloidos apdarai, ant vieno šono iškilusios kvietkos arba įspaustos su auksu ir perlu, su kabute, auksinti kraštai $1.50

g) Baltos celuloidos apdarai. ant vieno šono kvietkos iškłotos sidabru ir perlu, su kobute, auksinti kraštai $2.00

Breviorėliai.

Katalikiška Maldų Knygelė, pavesta Lietuvos katalikiškai jaunuomenei.

Knygelės miera 2¾x3¾. Puslapių 140 storis ½ colio. Mažiausia, gražiausia ir smagiausia maldaknygelė neštis bažnyčion. Mišios, mišparai ir suplikacijos yra dvejose kalbose: lotyniškai ir lietuviškai. Turi visas reikalingas maldas ir kai-dorių taip kaip didelė knyga. Balta plona popiera. Čia yra jų paveikslai ir kainos.

a) Juodi, kieti druti audimo apdarai, išrodo kaip skuriniai, gražųs išspausti išmarginimai, lapu kraštai raudoni kaina 40c

b) Juodi, kieti, druti audimo apdarai, išrodo lyg skuriniai, gražųs išspausti išmarginimai, auksuotas kryžius ant šono, auksuoti kraštai. kaina 50c

c) Baltos celuloidos gražųs apdarai išrodo kaip balčiausias sloniaus kaulas, čysta, slidi, žvilganti; ant šono auksuotas kielikas ir kvietkelė žaliais ir kitokių spalvų lapeliais, rundoni kampai, lapų kraštai bagotai auksuoti, su viena kauline ant vidurio kabute. Kaina $1.25

d) Juodos francuziškos skurelės, kieti lygųs apdarai, auksiniai parašai ant šono ir nugaros, lapų kraštai bagotai raudonai auksuoti, rundini kampai. kaina 75c

Kas yra Sergantis.

Didžiausia Lietuviška Aptieka

3149 So. Morgan St.

Cia randasi didžiausias išsirinkinkimas visokių gyduolių ir šaknų kaipo vietinių taip ir užrubežinių. Taipgi didžiausia krautuvė visokių toaletavų dalykų, kaipo **Mulių dėl veido ir galvos išprausimo, Pomodų dėl plaukų, kvėpalų dėl drapanų** ir visokių kitoniškų dalykų kokie tiktai gali rastis aptiekose.

Dabar aplaikėme didelę daugybę visokių žolių ir šaknų iš seno krajaus; kaip tai: **Trijų Devynerių Trajankos, Naktinyčių, Devynmačių, Trukžolių, Čiobrelių, Gumbašaknių, Šantų, Našliukių, Puplaiškių, Valeriono, Bedegų** ir kitokių, ko kitose aptiekose visai negalima gauti.

Išdirbame savo visokias šelmyniškas gyduoles dėl visokių paprastų ligų, — dėl vyrų moterų ir vaikų. Turime naujausio išradimo gyduoles nuo slinkimo ir sustiprinimo plaukų.

Reikale čia visados galima atrasti daktarą kokį kas nori.

Receptai išpildomi koatsargiausiai ir iš teisingų gyduolių.

Visokios rodos ir patarimai yra suteikiami už dyką.

J. L. ŽUKAUCKAS, Ph. G. Lietuviškas Aptiekorius.

J. E. KRZYWINSKI,

Diplomuotas aptiekorius ir savininkas.

Telephone Yards 4175

A. BYANSKAS

GENERALISZKAS

Karpenderis ir Kontraktierius

Budavoja namus kaip medinius taip ir murinius. Darbą atlieka teisingai, gerai, greitai ir pigiai. Duoda geriausią rodą perkantiems senus namus ir pasako jų vertę. Eikite visi pas lietuvį.

3327 Auburn Ave., Chicago. Ill.

"Kataliko" agentai.

Kurie turi tiesą rinkti apgarsinimus, prenumeratą nuo skaitytojų, priminėti orderius ant visokių drukoriszkų darbų ir taip toliaus yra szie:

Geo. Tumasonis

Keliaujantis agentas Pennsylvanijoj. Pas jį galima užsirašyti ir atnaujinti prenumeratą už "Kataliką", duoti į "Kataliką" apgarsinimus, pirkti lietuviškas knygas, poperas, paveikslus ir tt.

Silver Creek, Pa. ir apielinkėj mųs agentas yra p. M. MATULEVICZIUS.

St. Poteliunas
345 E. River St.
Plymouth, Pa.

Sabast. Walentinas,
370 Humbold St.
Brooklyn, N. Y.

Jos Zemantauskas
39 W. Porter St.
Waterbury, Conn

Fr Venckus,
304 N. Chicago St
Kenosha, Wis.

John Naujokaitis,
52 Planet St.
Commercial Road E.
London, England

Jonas Vieraitis,
117 Ward St.
Worcester, Mass.

J. G. Miliauckas
Union Savings Bank
Pittsburg, Pa.

J. Grinius
120 Grand St. Brooklyn, N.Y.

Karolis Kazokas

Yra mųsų agentu Chicagoje ir apielinkėje, jis turi tiesą rinkti prenumeratą už "Kataliką", užrašyti naujus prenumeratorius, priiminėti apgarsinimus, drukoriškus darbus ir tt. Jam atsilankius galite atlikti reikalą kaip pačioje redakcijoje.

Kaz. Makarevičius,
255 Wallace St.
New Haven, Conn.

J. Petrikis
1514 Ross Ave.
Scranton, Pa.

P. Mikalauckas
Keliaujantis agentas valstijoje Massachusets ir New Hamshires 320 Broadway
So. Boston Mass.

Jonas Kučinskas,
238 Slocum St.
Kingston, Pa.

Ant. Zukauckas
871–31st Pl.
Chicago, Ill.

Jos. Dzika
Box453
Forest City, Pa.

Keliaujantis agentas
Konst. Steponis
Mikolas Voicenaviče,
2 River St., West Lynn, Mass.

Nauja Daktariška knyga Daktaras Kišeniuje.

Su paveikslais, naudingais patarimais ir daugybe receptų nuo visokių ligų, gražiai apdaryta su auksinėm raidėm ant apdaro, knyga parsiduoda po 1 dol. Tą knygą gali gauti dovanai užsiraszydamas "Kataliką" ant metų mokėdamas prenumeratos 2 dol. mųsų agentui.

M. PALTANAVICZE
15 Millbury St. Worcester, Mass.

Dr. Marja Dowiatt-Sass

OFISAS	RESIDENCE
749 W. 18-th St.	2891 W. Harrison St.
VALANDOS	Near 52nd Ave. VALANDOS
nuo 9:30 iki 11:30 ryte nuo 4:30 iki 7 vakare Nedeliomis tiktai nuo 9:30 iki 12 ryte	iki 9 ryte ir nuo 7 iki 8:30 vakore
TEL. CANAL 1208	TEL. AUSTIN 459

Telefonas Yards 3162

Reikale kreipkites pas savąjį **DR. A. L. GRAIČUNAS**

Offiso valandos

Iszryto iki 10 val.; po piet nuo 12 iki 2 val. vakare nuo 6 iki 9 val.

Gydo visokias ligas be skyrtumo vyrų moterų ir vaikų.

3312 So. Halsted St., : Chicago, Ill.

NESULIGINTAS FOTOGRAFISTAS

Z. Urbanowicz

4841 So. Ashland ave.

Užtenka pamatyti lange iszdaisytas o artistiszkai iszbaigtas fotografijas kurios iszeina isz jo dirbtuvės. Iszdirba geriausias fotografijas kokias tik kas nori, ypacz męs dėl savo tautiečių padirbame geriausiai. Kas pas mus sykį atsilankys, tas jau visad pas mus ateis. Meldžiu atsilankyti o persitikrinsite apie mano darbą. Apsimoka atvažiuoti ir isz tolesnių pakraszczių. Duodam lebai puikius prezentus prie kiekvieno orderio. Nepamirszkit adreso.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA

ISZDIRBYSTE FOTOGRAFIJU.

Mylinti naturaliszką paveikslą savo ir dailų darbą, kreipkitės pas mus, męs užtikrinam, kad mųsų darbo niekas negali virszinti už tai, kad męs mokame ir žinome kaip gerą darbą reik atlikti. Nesitikėkit tiems, kurie moka dailiai pasigirti nes pasigyrimo neužtenka, bet reike ką nors nuveikti, kad ir kiti pamatytų. Didžiausias pamatas mųsų biznio yra užganėdinimas kiekvieno kostumerio. Su pagarba

JONAS P. RASHINCKAS,

3213 So. Morgan St., Phone Yards 2139 **Chicago, Ill.**

Peoples Trust & Savings Bank

Yra pavojinga laikyti pinigus namieje. Pasidėk juos į atsakančią banką. Mokame 3čią procentą. Kalbame lietuviškai.

47-th St. & Ashland Ave. Chicago, Ill.

Cash Registers

Męs užlaikom Registerius nuo

$5.00 ir aukščiau.

Parduodam už pinigus numušdami didelį nuošimtį arba ant išmokesčių. Turime antrarankių National, Hallwoods ir kitokio išdarbio registerių kuriuos parduodam už suvis žemą kainą. Nė jokio skirtumo nedaro ar didelis ar mažas biznis.

The National Cash Register Co.

Du Sztorai **47-49 E. Randolph St.** Phone Central 1211
217 E. Madison St. Phone Main 1222

TEMYKIT LIETUVEI

Geriausia, pigiausia ir teisingiausia vietanegu pas žydus, kur galima gauti naminių puikių rakandų, peczių, lampų, vanų ir kitokių visokių daiktų koki yra reikalingi į namus. Mano krautuvė yra ant trijų lubų ir pripildinta visokiais tavorais. Taipgi nepamirszkit kad asz duodu dovanas nuo szimto penkis dolerius. Užkviecziuvisus savo tautieczius atsilankyti.

St. Pocevicze

3321 SO. MORGAN ST. CHICAGO.

..Sveikata be Daktaro..

Bus atidarytas daržas no 1 dienos Gegužio, ir dėl vakacijų ir dėl sveikatos. Vieta yra labai puiki, kelias nuvažiuot tiktai $1.10 Vanduo yra tukstantis pėdų gilumo, vanduo yra pripažintas per kelis garsius gydytojus no romatizmo, nuo vidurių ir nuo visokių ligų o labiausia dėl moterų. Gyduoles galima gauti kožną dieną, nes pats gydytojas buna ant vietos, o pragyvenimas per savaitę $5.00. Kas nori važiuoti, turi leisti laišką pirma, nes dabar visa vieta bus užimta iki 15 d. Birželio.

MRS. P. MAŽEIKA,

BOX 151 :: BRAIDWOOD, ILL.

Phone Yards 1138.

SKAITYKIT "KATALIKĄ".

Marc Laukiene

Atsakanti Akuszerka.

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Yards 2268

Duoda visokia roda ir geriausia pagelba moterima ju ligose. Pasekmingai atlieka darba prie gimdymo ir daziuri atsakancziai po gimdymo

---

Klauskit Chopen 10c. cigarų, nes padirbti iš geriausio tabako.

JOS. BARTKOWIAK

Iszdirbėjas

4944 So. Paulina St. Chicago

K. STULGA

Užlaiko visokį tavorą kaip Batus czeverykus ir kitokius vsriszkus puikius drabužius. Meldžiu nepamirszkit mano krautuvės, o busite meilingai priimti.

4513 So. Wood St., Chicago,

Lietuviškas Hotelis.

K. J. KODIS Savininkas

Smagiausia vieta ant Bridgeporto, jaigu esi nuliudės nuveik pas Kaz. J. Kodį jis palinksmjs. Visi gėrymai ir cigarai kogeriausi.

3302 So. Morgan St. Chicago, Ill.

DR. M. F. BOZINCH

Lietuviškas Daktaras iš seno Krajaus.

Ofisas 519 Milvaukee Avenue
Phone Monroe 301
nuo 10 iki 12 ryte ir nuo 6 iki 9 vakare.
Gyvenimas 1629 N. Spaulding Ave.
Tel. 4823 Irwing Park
priesz 9 vakare ir nuo 12 iki 2 po piet.

Seno krajaus gydytojas

Dras P. G. Wiegner

isz miesto Rygos.

Atidarė ofisą ant aptiekos J. Leszczynskio 3315 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas

V. WISZCZIULIS

Užlaiko didžiausią krautuvę visokių maliavų, taipgi maliavoja namus isz lauko ir isz vidaus maliavoja stogus, poperuoja ruimus, maliavoja bažnyczias ir t. t. Darbą atlieka gerai ir atsakancziai ir už kožną darbą gvarantuoja. Taigi reikale lietuviai visi nepamirszkit apie savo tautietį. Krautuvė randasi po adresu:

4537 Wood St. Chicago, Ill.

Pigios Popieros!

Labai pigios popieros su visokiais gražiausiais apvadais; kaip tai su amerikoniszkomis veliavomis ir kitokiais, su visokiomis kvietkomis ir su visokiomis pavinczіavonėmis, parduosime labai pigiai — taigi kas prisiųs $8.00 tai gaus 1000 (tukstantį) popierų ir tukstantį kopertų.

Teipgi tais paczias popieras su konvertais be kvietkų duosime už $6.00. Pinigus ir gromatas siųskite ant adreso:

J. M TANANEVICZE,

3244 So. Morgan St., Chicago, Ill

Phone Yards 709

JUOZAPAS LESZCZINSKIS

APTIEKORIUS

Užlaiko naminias ir užrubežinias gyduoles, ir receptus išpildo kežną valandą su dideliu saugumu. Reikale nusiduokit pas jį, o busite užganėdinti. siunczіam gyduoles in kitus miestus

3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.

DR. G. M. GLASER.

Sziuomi apreiszkiu pagodotai visuomeniai, jog esu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 17 metų, perkėllau savo ofisą ir gyvenimą savo locną namą po nr.

3149 So. Morgan. St.

Kertė 32-ros gat.

Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir ligsziol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavymo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų. ir užsendintose ligose. Darau visokią operaciją. Liekuosi su pagarba

Telefonas Yards 687

Dr. G. M. Glaser

3149 South Morgan Street

Kertė 32-ros gatvės.

Telephone Yards 2716.

URA VISI PAS

Juozupa Ridika.

Szaltas alus, skani arielka ir kvepenti Cigarai. Turiu didelę salę dėl mitingų, veselijų ir tt.

3258 Illinois Ct. kertė 33 gat.

UNION BANK OF CHICAGO

Atsakanczausi Bankieriai.

WISOSE SZAKOSE

Pradžia Padėjimo gali buti atidaryta su $1.00 ant 3-czio nuoszimczio. Atidaryta kas Panedėlio vakarą iki 8 valandai.

Atsakancziausias užtikrinimas kiekvienam depositoriui.

LaSalle ir Randolph Gat. Chicago, Ill.

KAZIMIERAS RADZEVICZE

Tuojaus szale Lehigh Valley dypo. Visokių arielkų ir alaus didelis zopostas, taipgi ir isz Europos visokių vynų, cigarų ir visokių valgių ir oisterių. Pakelevingi gali gauti nakvynę ir prieteliszką rodą visame. Taipgi parduodu szipkortes ant visų linijų ir siunczіu pinigus į visas dalis svieto pigiausiai ir saugiai.

121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

"KATALIKO" SPAUSTUVE

SPAUDINA

VISOKIAS KNYGAS, DRAUGYSTĖMS KONSTITUCIJAS, KVITARIJUŠUS, TIKIETUS ANT BALIU IR ANT PERSTATYMU, VIZITINES KORČIUKES, ANTGALVIUS ANT LAIŠKU IR KONVERTU, UŽPRAŠYMUS ANT VESELIJU, VISOKIAS PLEKATAS IR T. T.

Darbą atlickam greitai, pigiai ir puikiai. Kam prireiks ką nors išdrukuoti, tai ateikit pas mus : : : :

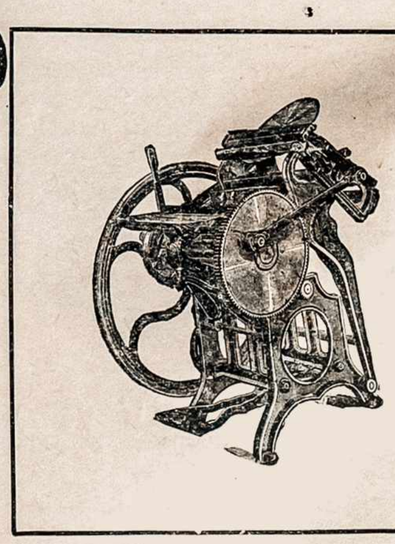

"KATALIKO" spaustuvė yra didžiausia iš lietuviškų spaustuvių Amerikoje. Turi savo locnas visokias drukavojamas mašinas elektrika varomas ir atsakantį skaitlių gerų darbininkų.

JONAS M. TANANEVICZE

SAVININKAS

3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Jonas M. Tananevicze,

Agentas dvieju didziausiu ir geriausiu „Fire Insurance" kompaniju ty.

„Continental ir Royal Fire Insurance Co."

Noredami insekuruoti savo locnasti ateikit pas

JONA M TANANEVICZE,

3244 So. Morgan St., CHICAGO, LL.

Praneszame visiems lietuviams ant Bridgeporto ir apielinkėj kad musų ofise randasi ofisas dviejų gerų Insurance kompanijų „Continental ir Royal Insurance Co."